DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
October 17, 1995

THE LITHUANIAN WORLD–WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXVI Kaina 50 c. ANTRADIENIS – TUESDAY, SPALIS – OCTOBER 17, 1995 Nr. 201

Bosnijoje įsigali paliaubos

Sarajevo, spalio 14 d. (NYT) — Atrodo, kad šiaurvakarinėje Bosnijoje kovos aprimo šeštadienį, duodant vilties, kad prieš tris dienas turėjusios įsigalėti paliaubos Bosnijoje pagaliau jau įsigalės, rašo korespondentas Chris Hedges „The New York Times" laikraštyje.

„Atrodo, kad Bosnijos valdžia pagaliau suprato, kad atėjo laikas liautis", pasakė vienas aukštas vakarietis karininkas. „Kovos tikrai aprimo. Viliamės, kad visai nurims ir kad galėsime tęsti taikos įgyvendinimo darbus".

Bosnijos vyriausybė sakė, kad sustabdė karinius veiksmus šiaurvakariuose, gavusi suprasti iš serbų vadovų Belgrade, kad jie pasiruošę daryti intervencijas kariavime.

Bosnijos ministras pirmininkas Haris Silajdžič šeštadienį informavo Jungtinių Tautų pajėgų Bosnijoje vadą leitenantą generoloą Rupert Smith, kad dideli kiekiai ginklų ir daug autobusų, vežančių kareivius paskutinių kelių dienų laikotarpy pervažiavo sieną iš Serbijos į Bosniją. Ir Bosnijos valdžios pareigūnai sakė, kad Belgrado pagrasinimas daryti inervenciją, kuris negalėjo būti patikrintas per kitus šaltinius, davė paskatą įsakyti paliaubas Bosnijos fronte.

Belgrado vyriausybė, kuri vaidino svarbų vaidmenį, padedant prieiti taikos susitarimo, pakartotinai paneigė turėjusi karinį vaidmenį Bosnijoje.

Jungtinių Tautų pareigūnai netiesiogiai kaltino Bosnijos vyriausybę paliaubų nesilaikymu. Pasak jų šaudymai iš sunkiųjų patrankų sumažėjo šeštadienį ir atrodė, kad Bosnijos kariuomenė ruošė įsitvirtinimus kai kuriose neseniai atkovotose vietovėse, ruošdamasi jas ginti.

Jungtinių Tautų pareigūnai, pasiuntę stebėtojus į serbų frontą, įspėjo Bosnijos pajėgų vadovybę, kad toliau tęsiami kariniai veiksmai gali sunaikinti paliaubas ir Bosnijos vyriausybė būtų apkaltinta paliaubų nesilaikymu. Jungtinių Tautų atstovas ltn. plk. Chris Vernon pasakė, jog jei Bosnijos vyriausybė greitu laiku neįsileis į savo frontą JT paliaubų stebėtojų, „žmonės pasidarys išvadą, kad jūs nesilaikote paliaubų".

Bosnijos serbų vadovai, įpykę, kad Bosnijos pajėgos tebešaudo, grasino pasitraukti iš taikos derybų, jei puolimai nesiliaus. Jie šaukėsi NATO puolimų prieš Bosnijos pozicijas, kad būtų sustabdyti puolimai. Bet šeštadienį posėdžiavęs Bosnijos serbų parlamentas pareiškė, kad ir toliau laikysis paliaubų sutarties ir pasiųs savo atstovus į taikos derybas.

JAV Jungtinių karinių pajėgų štabų vadas gen. John Shalikashvili, sakė, kad NATO oro puolimai tebelieka priemonė paliaubų laikymuisi užtikrinti. Iki šiol, tačiau NATO lėktuvai puolė tik serbų pozicijas.

Šiuo metu kariaujančių pusių atstovai ruošiasi vykti į JAV spalio 31 d. prasidėsiančiose derybose. Kai bus taikos sutartis numatyta, kad NATO vadovaus tarptautinėms pajėgoms, kurios užtikrinti, kad visos pusės laikosi sutarties. Apskaičiuojama, kad jas gali sudaryti apie 60,000 karių, jų tarpe ir iki 25,000 JAV karių. Generolas Shalikashvili sako, kad truks dar apie dvi savaites kol NATO galės nustatyti tikslų skaičių reikalingų karių. Jo paties uždavinys Sarajeve — pamatyti konkrečią dabartinę padėtį.

Per paskutines porą kariavimo dienų tūkstančiai serbų šeimų, palikusios viską, arklių traukiamais vežimais ar traktoriais traukė keliais į Banja Luką, pranešė šalpos organizacijų darbuotojai. Jungtinių Tautų pabėgėlių agentūra sakė, kad gali pradėti skraidinti maisto siuntas į Banja Luka tūkstantiems ten suplūdusių pabėgėlių maitinti.

Uždarbiai Rytų Europoje

Vilnius, spalio 11 d. (AGEP) — Tarp dvylikos buvusių socialistinių Vidurio ir Rytų Europos šalių Lietuva užima devintą vietą pagal vidutinį darbo užmokestį, rašoma žurnalo „Business Central Europe" spalio numeryje paskelbtoje apžvalgoje.

Žurnalo duomenimis, daugiausia pajamų Vidurio ir Rytų Europoje gauna Slovėnijos gyventojai. Čia vidutinis mėnesio atlyginimas liepą siekė 612 dolerių.

Estijoje vidutinis mėnesio atlyginimas buvo 222 doleriai, Latvijoje — 186, Lietuvoje — 128 doleriai. Iš visų apžvalgoje minimų šalių mažiausiais vidutinis atlyginimas buvo Rumunijoje — 104 doleriai.

Žurnalo duomenimis, sparčiausiai per pastaruosius metus darbo užmokestis didėjo Kroatijoje — 102%. Antrą vietą užėmė Lenkija — 65%. Vidutinis darbo užmokestis Latvijoje doleriais per metus padidėjo 57%, o Estijoje — 54%. Pagal šį rodiklį jos yra trečioje ir ketvirtoje vietose tarp dvylikos apžvalgoje minimų šalių.

Įkurtas Laisvojo žodžio Fondas

Vilnius, spalio 13 d. (Elta) — Dienraščių „Lietuvos rytas" ir „Respublika", savaitraščio „Verslo žinios", taip pat Baltijos televizijos, radijo stočių „M-1" ir „Radiocentras" vadovai nutarė įsteigti Laisvojo žodžio fondą. Jo tikslas — remti demokratiją, žodžio ir verslo laisvę Lietuvoje, priešintis vienpartinei diktatūrai.

Moterų Partija ir Centro Sąjunga bendradarbiaus

Vilnius, spalio 13 d. (Elta) — Vilniuje įvyko Lietuvos Moterų Partijos ir Centro Sąjungos vadovybių susitikimas. Jame buvo aptarta dabartinė šalies politinė bei ekonominė padėtis, analizuojamos partijų programos.

Susitikime buvo susitarta, kad Moterų Partija netrukus surengs seminarų ciklą „Politinės veiklos sistema Lietuvoje", o Centro Sąjunga — seminarą apie šalies savivaldybių problemas. Taip pat buvo prieita prie išvados, kad abi šios partijos bendradarbiaus bei konsultuosis ir ateityje.

Lietuvos Moterų Partija šį pavasarį, jai vadovauja ekspremjerė profesorė Kazimiera Prunskienė.

Rugsėjo 28 d. Lietuvos pramonės ir prekybos ministras Klimašauskas (trečias iš kairės) Vilniuje susitiko su Latvijos ekonomikos ministru J. Zvanitaj (dešinėje) bei Estijos Ekonomikos ministerijos kancleriu M. Leivo. Pagrindinė jų pokalbio tema — Baltijos šalių pramonės bendradarbiavimo galimybės ir jų prekyba. Šiuo metu Lietuva pradėjo daug daugiau savo prekybos eksportuoti į Latviją bei Estiją — Lietuvos eksportas į šias šalis net viršija importus iš jų. Pagrindinė priežastis — Lietuvos prekių prieinamesnės kainos.

Nuotr. Gintaro Mačiulio, Elta

Sustabdytas užsienio paskolų skirstymas

Vilnius, spalio 13 d. (AGEP) — Vyriausybės patarėja Laima Urbšienė patvirtino žinias, kad Valstybinė Užsienio paskolų komisija praėjusią savaitę nutarė laikinai sustabdyti Europos Sąjungos (ES) paskolos išmokėjimus.

Sprendimas priimtas remiantis žodiniu ES prašymu laikinai nedisponuoti lėšomis. Urbšienė BNS korespondentui sakė, jog ES pareigūnai „nori susitikti ir išsiaiškinti" klausimus, susijusius su paskolos skirstymu.

Lietuvos finansų ministras Reinoldijus Šarkinas ir Lietuvos Banko valdybos pirmininkas Kazys Ratkevičius susitiko su Europos Sąjungos atstovais Vašingtone per metinį Pasaulio Banko ir Tarptautinio Valiutos Fondo susirinkimą šią savaitę.

Lietuvos Finansų ministerijos sekretorius ir Tarptautinio departamento direktorius Petras Lionginas teigia nieko nežinąs apie tokį sprendimą. Į šias pareigas P. Lionginas paskirtas prieš savaitę.

Rugpjūčio pabaigoje Europos Sąjunga suteikė Lietuvai 24.97 milijonų ekiu paskolą investiciniams projektams finansuoti. Didžiausią jos dalį — 17 milijonų ekiu — vyriausybė patikėjo „Tauro" bankui skirstyti, 3 milijonus — „Hermio" bankui, 2.9 milijonus ekiu suteikė Vilniaus mašinų gamybos bendrovei „Neris" ir 0.6 milijonus ekiu — parodų centrui „Litexpo".

Seimo nario Justino Karoso žiniomis, ES prašė pristabdyti paskolos skirstymą po spaudos rašinių apie „Tauro" banko prezidento Genadijaus Konopliovo nesumokėtus mokesčius už įvežtą didelę sumą grynųjų pinigų. Dienraščio „Respublika" žiniomis, paskola galėjo būti pristabdyta ir todėl, kad didžioji jos dalis paskirta vienam bankui.

„Tauro" bankas teigia nieko nežinąs apie valstybinės paskolų komisijos sprendimą. Banko spaudos atstovė Danguolė Mikutienė, remdamasi banko valdytoju Gintaru Terlecku, pasakė, kad bankas „nėra gavęs jokių panašių dokumentų — nei raštu, nei žodžiu — iš jokios instancijos". Pasak jos, bankui yra pervesta visa paskirtoji ES paskolos suma, ir ji sėkmingai aptarnaujama jau nuo rugsėjo vidurio.

Kiek pinigų jau panaudota, banko atstovė atsisakė pranešti, motyvuodama, jog tai komercinė paslaptis.

Tartasi dėl JAV karinės technikos perdavimo Lietuvai

Vilnius, spalio 9 d. (AGEP) — Lietuvos krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius spalio 9 d. priėmė Lietuvoje besilankantį JAV Gynybos Saugumo Paramos Agentūros direktoriaus pavaduotoją Diehl McKallip. Jie aptarė JAV karinėms pajėgoms nebereikalingos karinės technikos perdavimą Lietuvos kariuomenei, Amerikos paramą Baltijos taikos palaikymo batalionui, Lietuvos kariuomenės pareigūnų stažuotės JAV bei kitus klausimus.

Susitikime taip pat dalyvavo ministerijos sekretorius Valdemaras Sarapinas, Tarptautinių ryšių ir Gynybos politikos planavimo departamentų direktoriai.

JAV Gynybos departamentui pavaldi Gynybos Saugumo Paramos Agentūra yra įtakinga priimant sprendimus dėl JAV karinės technikos tiekimo kitoms šalims, taip pat koordinuoja karinį finansavimą bei užsienio karių mokymą JAV karinėse bazėse bei mokyklose.

Diehl McKallip į Lietuvą atvyko spalio 8 dieną. Pirmadienį ir antradienį jis lankėsi Lietuvos kariuomenės generaliniame štabe, motorizuotos pėstininkų brigados „Geležinio vilko" daliniuose, Karo akademijoje. Jis susitiko su JAV ambasadoriumi Lietuvoje James W. Swihart.

Seimo narė: Valdžia nesirūpina Rytų Lietuva

Vilnius, spalio 13 d. (AGEP) — Viešumon iškilę neteisėti veiksmai Rytų Lietuvoje vykdomi todėl, kad tame krašte nėra valstybės politikos, mano Seimo narė, Lietuvos Mokytojų Sąjungos pirmininkė Romualda Hofertienė. Ji ragina vyriausybę kuo greičiau parengti konkretų Rytų Lietuvos švietimo planą ir nuolatos informuoti visuomenę apie konkrečius veiksmus šioje Lietuvos dalyje.

Hofertienė primena, kad spalio 5 d., Tarptautinę mokytojų dieną, be aiškaus pagrindo iš darbo buvo atleista Vilniaus rajono švietimo skyriaus vedėja Danguolė Sabienė. Ji tapo aštunta ir paskutine lietuvė, atleista iš vadovaujančių pareigų švietimo skyriuje.

Pasak Seimo narės, Vilniaus rajone iki šių mokslo metų pradžios nebuvo įsteigta nė viena nauja lietuviška mokykla, nors buvo nemažai tėvų pareiškimų. Iš veikiančių lietuviškų mokyklų bandoma atimti patalpas, neskiriama lėšų lietuviškų mokyklų remontui, pensininkams lietuvių kalbos mokytojams nemokamas vyriausybės numatytas priedas, teigia ji.

Rytų Lietuvos vaikams atimama teisė mokytis gimtąja kalba, o norintiems lietuviškai mokintis kitakalbiams atimama galimybė pasiruošti studijoms aukštosiose Lietuvos mokyklose bei tapti pilnaverčiais mūsų valstybės piliečiais, sako Romualda Hofertienė penktadienį išplatintame pareiškime.

Spalio 11 d. kreipimąsi paskelbė Vilniaus rajono tarybos nariai lietuviai. Jie teigia, kad „po savivaldybių rinkimų Vilniaus rajono Lenkų Rinkimų Akcijos aktyvistai, prisidengdami savivaldybių ir seniūnijų reorganizacija, ėmėsi etninio ir politinio valymo".

Įteiktas apdovanojimas Juozui Kazickui

Vilnius, spalio 10 d. (Elta) — Respublikos prezidentas Algirdas Brazauskas spalio 10 d. Vilniuje įteikė Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino 3-ojo laipsnio ordiną žinomam JAV lietuvių verslininkui ir visuomenės veikėjui Juozui Kazickui.

Šių metų liepos 14 d. prezidento dekretu Juozas Kazickas apdovanotas už nuopelnus Lietuvos valstybei, jos ekonomikai ir mokslui bei už asmeninį indėlį plėtojant Lietuvos ir JAV verslininkų ryšius.

Juozas Kazickas, padėkojęs už apdovanojimą ir sveikinimus, pasakė, kad jo gyvenimo tikslas yra, buvo ir bus ištikimybė Lietuvai — ilgus metus pavergtai, o dabar atkovojusiai Nepriklausomybę. Juozas Kazickas priminė, kad jo proseneliai buvo 1863 m. sukilimo dalyviai. „Tas tautos laisvės troškimas visada buvo ir bus gyvas mūsų širdyse", sakė jis.

— **Turkijos** premjerės Tansu Čiller naujai sudarytai vyriausybei parlamentas pareiškė nepasitikėjimą 230-191 balsų santykiu. Pirmoji jos vyriausybė iširo dėl valstybės biudžeto.

Latvija oficialiai pasiprašė narystės Europos Sąjungoje

Ryga, spalio 13 d. (AGEP) — Latvijos prezidentas Guntis Ulmanis ir premjeras Maris Gailis penktadienį būrio žurnalistų ir valstybės pareigūnų akivaizdoje pasirašė oficialią paraišką stoti į Europos Sąjungą, pareiškę, jog tai dar vienas žingsnis į šią organizaciją. Lietuva santūriai įvertino oficialų Latvijos prašymą priimti ją į Europos Sąjungą, nors Vilnius pirmasis viešai paskelbė svarstąs tokį žingsnį.

Latvija, kaip ir Lietuva bei Estija, birželio mėnesį pasirašė asocijuotos narystės sutartį su Europos Sąjunga. Tačiau ji pirmoji iš Baltijos šalių oficialiai pasiprašė tikrosios narystės ir tapo ketvirtąja formalia pretendente po Lenkijos, Vengrijos ir Slovakijos.

Tuo tarpu Lietuva pirmoji iš Baltijos šalių praėjusią savaitę viešai prabilo apie ketinimus oficialiai prašytis į Europos Sąjungą, nors ir anksčiau neslėpė ambicijų tapti tikrąja vieningos Europos nare dar iki 2000 metų.

Užsienio reikalų ministras Povilas Gylys spalio 10 d. spaudos konferencijoje sakė, kad galima tokio pareiškimo data svarstoma su Baltijos šalimis ir kad gerai būtų tokį pareiškimą padaryti kartu, nes tai „toks atvejis, kai koordinacija reikalinga". Tačiau Latvija, kaip regis, apsiėjo be tokios koordinacijos ir prašymą Europos Sąjungai pasirašė, nelaukdama Baltijos kaimynių.

Lietuvos Užsienio reikalų ministerija penktadienį neketino oficialiai reaguoti į Latvijos sprendimą, tačiau aukšti ministerijos pareigūnai korespondentui neoficialiai sakė, kad „latviai galėjo ir palaukti". Kita vertus, Lietuvos diplomatai linkę suprasti latvių skubėjimą, kuris gali būti susijęs su neseniai įvykusių parlamento rinkimų rezultatais.

Kai praėjusiuose Latvijos Seimo rinkimuose netikėtai daug balsų surinko neaiškios politinės orientacijos partijos ir naujajame Latvijos Seime nėra pastovios politinės daugumos, dabartinė vyriausybė gali skubėti, nuogąstaudama dėl neaiškių būsimos vyriausybės nuostatų Europos Sąjungos atžvilgiu.

Tuo tarpu panašų Lietuvos prašymą tebestabdo konstitucinis draudimas parduoti žemę užsieniečiams, kurio Europos Sąjunga reikalauja atsisakyti.

Aukštų Lietuvos diplomatų nuomone, prieš pateikiant oficialią paraišką Europos Sąjungai, derėtų sulaukti bent pirmojo balsavimo dėl Konstitucijos 47-ojo straipsnio pakeitimo.

Konstitucija gali būti pakeista tik dviem balsavimais su trijų mėnesių pertrauka, abu kartus surinkus du trečdalius visų 141 Seimo narių balsų. Nepaisant kai kurių nesutarimų, įtakingiausios politinės jėgos Seime pareiškė sieksiančios, kad pirmas balsavimas įvyktų dar šiemet.

Vilniuje šią savaitę viešėjęs Prancūzijos ministras Europos integracijai Michel Barnier Lietuvos vadovams užsiminė, kad palankesnis metas pateikti prašymą į Europos Sąjungą bus, kai pasibaigs kitais metais rengiama vyriausybinė ES šalių konferencija.

JAV ambasadorius: JAV griežtai reaguos į Rusijos grasinimus

Vilnius, spalio 13 d. (AGEP) — Jei Rusija oficialiai patvirtintų karinę doktriną, kurioje būtų grasinama bet kuriai kaimynei, ypač Baltijos šalims, Jungtinės Valstijos reaguotų labai greitai ir labai negatyviai, sako JAV ambasadorius Vilniuje James W. Swihart.

Diplomatas dienraščiui „Lietuvos rytas" komentavo NATO plėtimo perspektyvas ir Rusijos priešinimąsi jam, įskaitant pranešimus apie rengiamą karinę doktriną, kuri numato įvesti kariuomenę į Baltijos šalis, jei jos būtų priimtos į Europos gynybinę sąjungą NATO.

„Mes tikime, kad tai nėra jų oficiali politika, o jei pasirodytų, kad ji yra būtent tokia, Rusijai būtų aiškiai pareikšta, jog tai nepriimtina", sako JAV ambasadorius.

J. Swihart patvirtino, kad NATO plėsis į Rytus, nepaisant Rusijos priešinimosi, kurį reikėtų apmaldyti įtikinėjimu, jog tai nekenkia Maskvos interesams. Jis taip pat sakė, kad JAV administracija priešinasi bet kokiam pretendentų į NATO skirstymui ar prioritetinių sąrašų sudarinėjimui. „Dėl kiekvienos šalies narystės bus sprendžiama atskirai", sako Swihart.

Lietuva, kuri yra viena aktyviausių „Partnerystės vardan taikos", dalyvių, narystę NATO laiko vienu svarbiausių savo saugumo ir užsienio politikos prioritetų.

Į mokyklas ketinama sugrąžinti karinį mokymą

Vilnius, spalio 10 d. (AGEP) — Kariuomenės vadovybės iniciatyva antradienį ginkluotųjų pajėgų štabe Vilniuje buvo diskutuojama apie šaukiamojo amžiaus ir jaunesnių jaunuolių karinį švietimą. Diskusijai pakviesti visuomeninių organizacijų švietimo ir mokslo įstaigų atstovai.

Drauge svarstoma karinio ugdymo programa bendrojo lavinimo mokykloms, kurią ketinama rengti. Programoje būtų numatyta, kaip supažindinti moksleivius su kariuomenės organizacine struktūra, suteikti pagrindines karinio parengimo žinias.

Išklausius įvairias nuomones, ketinama sudaryti darbo grupę, kurioje būtų švietimo ir mokslo ministerijos bei kariuomenės atstovai, minėtajai programai parengti.

KALENDORIUS

Spalio 17 d.: Šv. Ignacas (Ignotas) Antiochietis, kankinys, apaštalų mokinys (mirė apie 108 m.); Gytė, Kintautas.

Spalio 18 d.: Šv. Lukas, evangelistas; Petras, Jodotas, Jaugilė.

SVEIKATOS KLAUSIMAIS

REIKALAVIMAI DANTŲ GYDYMO KABINETUI LIETUVOJE

ROMUALDAS POVILAITIS, D.D.S.

Maždaug pusė Lietuvos dantistų jau sėkmingai praktikuoja privačiai. Ne visi turi savo privačius kabinetus, dalis susibūrę į didesnes privačias klinikas ir gauna atlyginimus už atliktus darbus, valdžia jiems nemoka algos, kaip buvo daroma okupacijos laikais.

Privatus gydymas labai pakėlė gydymo kokybę, paįvairino atliekamas procedūras, sutrumpino gydymo laiką ir davė pacientams progą pasirinkti įvairias dantims taisyti medžiagas.

Odontologinių reikmenų parduotuvės yra pilnos įvairių medžiagų, vaistų, aparatūros, kėdžių ir Rentgeno aparatų. Reikia tik pinigų. Pradedantiems labai sunku nusipirkti būtiną inventorių kabineto apstatymui. Mediciniški ir odontologiniai reikmenys visame pasaulyje tradiciniai yra brangūs, Lietuvoje taip pat. Naudotos aparatūros nėra ir turbūt dar greit nebus. Vienu žodžiu, įsirengti kabinetą nėra lengva ne vien iš finansinės pusės, nes reikia atitinkamų patalpų.

Šio straipsnio tikslas kaip tik ir yra supažindinti „Draugo" skaitytojus su „Lietuvos valdžios reikalavimais teisėtai atidaryti nuosavą kabinetą ir vartoti kai kurią aparatūrą, būtiną šių laikų gydymui.

Lietuvoje visi gerai žino, arba greit patiria, per kokius biurokratijos kalnus reikia perkopti, kuriantis nepriklausomai nuo valdžios klinikų, ligoninių ir sveikatos namų. Gydytojas, apie kurį rašoma, liks be pavardės šiame straipsnyje, nes jam gali susidaryti nemalonumų, jeigu valdžia sužinos jo kritiką. Jis yra labai sąžiningas, visada pildo visus valdžios įstatymus ir reikalavimus, jokiu būdu nebandydamas juos kaip nors apeiti ar išsisukti, išskyrus Rentgeno vartojimą.

Įsigyti savo kabineto patalpą, tai pati pirma kliūtis su valdžios pareigūnais. Ji nėra lengvai įveikiama. Tam reikia paaukoti daug laiko, nes retai pasiseka gauti sutikimą iš pirmo karto, laukti eilės, vėl grįžti.

Atidaryti privatų kabinetą reikia įvykdyti šiuos reikalavimus:

1. reikia gauti miesto savivaldybės sutikimą numatytą patalpą pervesti iš gyvenamos į gamybinę, jei tai buvo gyvenamas butas;
2. reikia gauti higienos centro leidimą atidaryti kabinetą. (Apie Higienos centro įstatymus dantų gydymo kabinetui galima parašyti atskirą straipsnį, čia neisim į smulkmenas);
3. reikia gauti leidimą iš paveldo inspekcijos atlikti patalpos rekonstrukciją;
4. reikia gauti miesto architektų projektą rekonstrukcijai tos patalpos;
5. reikia gauti iš gaisrininkų sutikimą, išpildant jų reikalavimus;
6. reikia gauti iš savivaldybės leidimą įkurti šiose patalpose privatų stomatologinį kabinetą;
7. atliktus visus remonto darbus, reikia kurti komisiją iš 15 žmonių, kad tie priimtų kabinetą ir leistų įforminti.

Gydytojas man rašo: „Tu, pasiskaitęs šias visokias nesąmones, turbūt juoksies, bet tokia pas mus realybė. Ar dar yra kita valstybė pasaulyje, kur tiek biurokratų galėtų maitintis iš mokesčių mokėtojų kišenės?"

Minėtas gydytojas turi nešiojamą Rentgeno aparatą, Amerikoje gamintą ir pripažintą kaip tinkamą vartoti dantų nuotraukom, bet Lietuvoje vis dar negali legaliai vartoti, turi slėpti, jeigu ateis tikrinti. Reikalui esant, aparatas pastatomas ant trikojo, padaroma nuotrauka ir aparatas vėl supakuojamas į dėžę.

Lankydamas labai gerai įrengtus privačius kabinetus Kaune ir Vilniuje, niekur nemačiau viešai pastatyto Rentgeno aparato. Mačiau gydytojus, dirbant chirurgo uniformomis, su kauke ir pirštinėmis — o Rentgenas paslėptas rūsyje, nes leidimo vartoti neįmanoma gauti. Nesuprantama, kodėl tokie įstatymai dar galioja, kas juos sukūrė ir kokiam tikslui?

Rentgeno vartojimas Lietuvoje yra labai ribojamas ir kai kurie įstatymai, užsilikę nuo 1936 metų, yra taikomi šių laikų moderniai, saugiai aparatūrai. Prieš trejus metus Lietuvos Sveikatos ministerijai buvo nusiųstas „Illinois Department of Radiation" pažymėjimas, kad jie yra saugūs ir kad nebereikia švininių sienų ir lubų, juos vartojant odontolgijoj. Atrodo, kad nepadėjo senus įstatymus peržiūrėti ir pakeisti.

Kalbėdamas su Rentgeno technologėm, pastebėjau, kad yra bijoma nepagrįstų savybių, kaip „oro ionizacija", nes ir žiemos laiku laikomi atidari langai, kad išsivėdintų. Geležiniai daiktai tame pačiame kambaryje surenka radiaciją ir spinduliuoja.

Parduotuvės skundžiasi, kad negali parduoti Lietuvoje savo aparatų, nes privačiai neleidžiama vartoti, o dirbti be Rentgeno pasidaro grynas spėliojimas, akla odontologija.

Higienos centro valdininkai atlieka savo darbą pagal senus potvarkius, bet daugelio dantistų akyse Lietuvoje turi „teroristų" vardą.

Lietuva turėtų pripažinti Vakarų kraštuose gamintą aparatūrą, medžiagas ir vaistus be specialių inspekcijų, tikrinimų ir vietinių įrodymų. Vienai gydytojai Kaune nusiųstas sterilizatorius, Amerikoje gamintas ir labai populiarus, kainuojąs 3,000 dolerių, Higienos centro nebuvo pripažintas, nes klausė „ar jis tikrai sterilizuoja?"

Duomenys apie visus aparatus ir medžiagas nėra laikomi paslaptyje, taip kad „American Dental Association", kaip ir kitų valstybių sveikatos pareigūnai, esu tikras, su mielu noru Lietuvai pagelbėtų, patartų, jeigu lietuviai to pageidautų. Lietuvos dantistai padarė labai didelę pažangą per tą trumpą nepriklausomybės laiką, o valdžia neskatina ir nepadeda, bet, atrodo, ją stabdo.

VILNIUJE PADAUGĖJO VIRŠKINIMO SUTRIKIMŲ

Rugsėjo mėnesį 590 vilniečių kreipėsi medicinos pagalbos dėl virškinimo sutrikimų. Daugelio jų priežastis — nepatenkinama higieninė epidemiologinė būklė sostinėje, pranešė valstybinis visuomenės sveikatos centras.

Rugsėjo mėnesį Vilniuje nustatyti 272 dizenterijos išpuoliai, 302 enterokolito bei 16 salmoneliniozės atvejų. Įregistruoti trys žarnyno infekcijos židiniai: A. Jonyno aklųjų ir silpnaregių moksleivių centre, 81-me vaikų lopšelyje-darželyje bei Lietuvių namų mokykloje.

Vilniaus visuomenės sveikatos centre laboratoriškai ištyrus maisto produktus, nustatyta, jog higienos normų ir reikalavimų neatitiko Vilniaus pieno kombinate pagaminti 32 kg vaikams skirtų grikių bei 23 kg avižų mišinių. Taip pat neleista vartoti 30 tonų pieno iš AB „Vilniaus pienas", Panevėžio AB „Mija" bei Širvintų pieninės pagaminto sviesto.

UŽSIENIS FINANSUOJA LIETUVOS KOVĄ SU DIFTERIJA

Nuo lapkričio 13 d. nuo difterijos bus masiškai pradėti skiepyti Vilniaus ir Kauno sričių gyventojai.

Per pirmąjį etapą planuojama paskiepyti 1 milijoną suaugusių Vilniaus ir Kauno sričių gyventojų. Tai truks iki gruodžio 17 dienos. Lėšas skiepams — 5 milijonus litų — skirs Danijos vyriausybė ir tarptautinės organizacijos.

Dabar vyksta tarptautinio projekto „Užkarda difterijai" paruošiamasis etapas. Projektą rugpjūčio mėn. pradėjo rengti Pasaulinė sveikatos organizacija, Raudonojo kryžiaus federacija, tarptautinė organizacija UNICEF bei Danijos vyriausybė. Projekto tikslas — užkirsti kelią difterijai ne tik Lietuvoje, bet ir kituose difterijos židiniuose — Rusijoje, Baltarusijoje, Ukrainoje bei Latvijoje.

Šiemet sergamumas difterija Lietuvoje daug didesnis nei pernai. Pernai įregistruoti 38 patvirtinti difterijos atvejai, o šiemet — jau 30. Šiais metais nuo difterijos mirė du žmonės, o pernai iš visų difterija sirgusių ligonių Lietuvoje mirė net 23.6%.

Pasaulinė sveikatos organizacija šiais metais Lietuvoje prognozavo 150 susirigimų, sako Respublikinio imunoprofilaktikos centro gydytoja Rasa Telyčėnienė.

• **1895 m. sausio 5 d.** vokietis fizikas Wilhelm Roentgen paskelbė išradęs būdą peršviesti žmogų. Metodas pavadintas jo vardu — Rentgeno spinduliais.

Gyd. Jonas Ravickas su žmona-asistente Nijole savo kabinete Vilniuje.

Sintautų bažnyčios altorius. Bažnyčia buvo pašventinta 1995 m. vasarą.

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

BUVUSIOS SSRS VYSKUPAI PRAŠO PAGALBOS

Vyskupai iš Rusijos, Baltarusijos ir Kazachstano kreipėsi į amerikiečius, prašydami padėti užgydyti komunistinio režimo padarytas žaizdas. Dalyvaudami Colorado Springs mieste surengtoje pirmojoje konferencijoje Katalikų Bažnyčiai buvusioje Sovietų Sąjungoje padėti, vyskupai pasakojo apie savo žmonių neįtikėtinas pastangas išgyventi 70 metų trukusį komunizmo laikotarpį ir atstatyti Bažnyčią.

„Visa šalis gali šiandien sudaryti parapiją", sakė Kazachstano apaštalinis administratorius vyskupas Jan Pavel Lenga, kurio jurisdikcija apima aštuonias skirtingas šalis, iš kurių kai kuriose nėra nė vieno kunigo. „Chruščiovo valdymo metais daug kunigų buvo įkalinti arba nužudyti", pareiškė jis, pridurdamas, jog „Bažnyčiai Kazachstane plėstis šiandien sąlygos yra palankios".

Su milžiniškomis problemomis susiduria ir Sibiro apaštalinis administratorius vyskupas Joseph Werth, kurio jurisdikcijoje esanti teritorija sudaro daugiau nei 10 proc. viso pasaulio žemės. „Katalikai išblaškyti po šią visą didžiulę teritoriją", sakė jis. „Prieš karą mes turėjome 400,000 katalikų aptarnaujamus 179 kunigų. Šiandien mes turime beveik tiek pat katalikų, tačiau visą teritoriją aptarnauja tik 50 kunigų".

Europietiškosios Rusijos dalies apaštalinis administratorius arkivyskupas Tadeusz Kondrusiewicz pavadino pastarųjų 70 metų Rusiją „dvasine dykuma" ir „XX amžiaus Golgota", pastebėdamas, jog persekiojimai, raudos ir kančios tapo milijonų žmonių likimu.

1991 m. Rusijos europietiškoje dalyje tebuvo du kunigai ir šešios parapijos, aptarnaujančios 300,000 katalikų. Šiandien sekmadieniais Maskvoje aukojama 18 šv. Mišių dešimčia kalbų 65,000 katalikų. Tačiau Maskvoje penkios parapijos teturi vieną bažnyčią, todėl šv. Mišias tenka aukoti po atviru dangumi, išsinuomotose salėse arba parapijiečių namuose. Arkivyskupas pranešė, kad šiandien jo jurisdikcijoje esančioje teritorijoje įregistruotos 75 parapijos (iš kurių tik 13 turi savo bažnyčią), kuriose dirba 62 kunigai iš 16 įvairių šalių ir 90 seserų, iš kurių tiktai 10 yra vietinės kilmės.

Minsko apaštalinis administratorius kardinolas Kazimierz Swiatek sakė, kad Bažnyčia jo šalyje „stipriai nukentėjo". „Kas gi norėjo mums padėti tais laikais?", klausė jis. „Absoliučiai niekas. Jie atidavė mus komunistams. Tačiau išsipildė Biblijos žodžiai, kad pragaro vartai mūsų nenugalės". Kardinolas sakė, jog „žmonių širdyse tvyro didžiulė religinė tuštuma. Mes turime grąžinti į šias širdis krikščioniškąją Evangeliją", pabrėžė jis.

LIETUVOS VYSKUPŲ KONFERENCIJOS POSĖDIS

Liepos 11 d. Kauno arkivyskupijos kurijoje įvyko Lietuvos Vyskupų konferencijos posėdis, kuriame dalyvavo kardinolas V. Sladkevičius, Vyskupų konferencijos pirmininkas arkivyskupas A. J. Bačkis, visi Lietuvos vyskupai, apaštalinės nunciatūros atstovas mons. M. Cassari ir konferencijos generalinis sekretorius kun. G. Grušas.

Posėdžio pradžioje atsisveikinimo žodį lietuvių kalba tarė mons. M. Cassari, kuris po trejų metų stažuotės Lietuvoje išvyks į naujo paskyrimo vietą Šventojo Sosto atstovybėje Belgrade.

Vyskupai svarstė įvairius liturgijos klausimus, kurie sudarė pagrindinę posėdžio temą. Pirmiausia Lietuvos ganytojai aptarė laidotuvių apeigų bei visuotinės Bažnyčios paskelbtų nuorodų taikymo Lietuvoje klausimus. Pasibaigus diskusijoms, nuspręsta rengiamas nuorodas grąžinti Liturginei komisijai patobulinti. Vyskupai svarstė ir Susitaikymo sakramento liturginės formuluotės vertimą į lietuvių kalbą ir bažnytinių švenčių pritaikymo Lietuvos sąlygoms problemą. Diskusijų išvados bus perduotos Šventajam Sostui.

• **Varniai.** Virš Varnių senosios kunigų seminarijos iškeltas daugiau kaip 40 metrų aukščio bokštas, kurio projekto autorė yra Klaipėdos architektė M. Ramanauskienė. Šiuo metu Varnių senoji seminarija restauruojama.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: $95.00. Foreign countries $110.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	$95.00	$55.00	$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$110.00	$60.00	$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	$55.00	$40.00	$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$60.00	$45.00	$35.00
Užsakant į Lietuvą			
(Air cargo)	$100.00	$55.00	
Tik šeštadienio laida	$55.00		
Užsakant į užsienį			
oro paštu	$500.00	$250.000	
Tik šeštadienio laida	$160.00	$85.00	

Vyriausia redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Pijus Stončius
Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — (1-312) 337-1285

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophtalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už priimamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. **Susitarimui** (kalbėt angliškai) **tel. 708-422-8260**

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p.-7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždaryta. ketvd. 1-3 v.p.p. penkt. ir šeštd. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba **(312) 489-4441**
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS. ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais **tel. 708-834-1120**

SURENDER LAL, MD
Specialybė — Vidaus ligos
7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60652
Tel. 312-434-2123
Holy Cross Physician Center
6084 S. Archer, Chicago, IL 60638
Tel. 312-884-4155
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

SUNG L. CHOU, M.D.
Vidaus ligos, akupunktūra
HOLY CROSS PROFESSIONAL PAVILION
3 fl. South, East Suites
Lithuanian Plaza Ct.
at California Ave.
Chicago, IL 60629
(312)-471-8142
Kalbame lietuviškai

+ + + + + + + + + + +

HOLY CROSS FAMILY MEDICAL CENTER
749 W. 31st St.
Chicago, IL 60616,
(312)-225-0695

Cardiac Diagnosis, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šeštd. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

CHAMELEONAI KEIČIA SPALVAS

STASYS SURANTAS

Norint išryškinti ypatingą padėtį, kai kada tenka naudoti ir ypatingą alegoriją. Įsivaizduokime, jog vieną dieną pragaro vyriausybė su savo vyriausiuoju nutaria, kad jie visi klydę ir pareiškia Visagaliui norą prisijungti prie angelų. Tačiau jie neparodo jokio gailesčio ir atsakomybės už baisiuosius darbus bei nusižengimus prieš Dievą ar žmoniją...

Palikdami šio klausimo sprendimą Aukščiausiajam, grįžkime į realybę ir komunizmo palikimą.

Niekada žmonijos istorijoje valstybės valdžia ir tos valdžios galios nebuvo taip žiauriai ir kruvinai perimtos, niekur niekada nebuvo išvystyta tokia totalinė diktatūra, kaip Sovietų Sąjungoje. Šiandien į tai stengiamasi nekreipti per daug dėmesio, tarsi tai buvo visai nekaltas, natūralus istorijos laikotarpis: sovietija žlugo — ir viskas. Iššudęs ir visokiausiais būdais su laikinęs daug dešimčių milijonų žmonių, suvarginęs visų, jų kontrolėje esančių, kraštų gyvenimą, komunizmas išvystė despotizmo modelį, kuriuo pasinaudojo Hitleris, Mussolini ir Mao-Tse-Tung. Taip pat komunizmas gerokai prisidėjo prie sąmokslo pradėti Antrąjį pasaulinį karą, pavergdamas savo kaimynines tautas ir nuskurdindamas jų gyventojus, iki dantų apginkluodamas savąją kariuomenę. Komunizmas kėlė ir finansavo neramumus visame pasaulyje, privertė mokslininkus ir iš dalies net dvasininkiją remti jo kėslus. Už tiesos žodžius ar net mažiausią nepaklusnumo įtarimą milijonus nekaltų žmonių kankino, žudė, kalino ir trėmė į amžino išalo žemes, arba ir į beprotnamius, kur gydytojai buvo verčiami užmiršti savo Hipokratinę priesaiką ir nuodais keisti žmogaus asmenybę, jo protą.

Sovietiniai istorikai buvo tikri tiesos budeliai, keisdami ir klastodami praeitį, rašydami knygas bei studijas tik pagal NKVD duomenis bei partijos reikalavimus. Gal kas tvirtins, kad jie turėjo tai daryti, nes to buvo reikalauta. Tačiau ne visai taip. Daug ir partijos narių nedirbo kaip NKVD tardytojai ir kankintojai. Juk tam „darbui" reikėjo ypatingų „talentų", reikėjo sadistų.

Deja, daug sovietinių istorikų turėjo giliausią partijos pasitikėjimą ir buvo patys įsitikinę tos partijos neklaidingumu. Jie žudė tiesą, arba buvo jau taip peraukleti, kad nematė nei tiesos, nei žalos savo tautai. Jeigu komunizmas būtų išsilaikęs, tai tie klastojimai būtų pasilikę visiems laikams ir ilgainiui priimti kaip tiesa. Gal klystu, bet iki šiol nesu pastebėjęs nei mažiausio šių istorikų atsiprašymo, pataisymo, prisipažinimo, kad buvo klydę. Tautai turbūt užtektų ir paprasčiausio, trumpiausio pareiškimo...

Nuplaukė kraujo ir kančių potvynis, kaip „raudona puta", bet netrukdomi gerai gyvena pulkai saugumiečių ir buvusių sadistų. Jie visi laisvi ir daugelis geriau įsitaisę už grįžusius tremtinius. Buvusių „aparačikų" rankose dabar yra ir Lietuvos vyriausybė, ir užsienio atstovybių dauguma. Iš šių Lietuvai taip svarbių žmonių kai kada pajuntame užsilikusio sovietinio biurokratizmo šaltą vėją arba gal ne visišką vakarietiškos demokratijos ir veiklos santykių supratimo stoką.

Kaip skiriasi JAV atstovai ir valdžios pareigūnai, kurie beveik visada yra draugiški, atviri su klientais, prie progos neatsisako dalyvauti etninių grupių renginiuose, paragauti vaišių, pabendrauti su žmonėmis. Galima tuoj pastebėti, kad jie turi tikrojo diplomato, mokančio palaikyti ryšius su žmonėmis, pjūtį. Gaila, kad į Lietuvos atstovybes nebuvo įtraukta daugiau užsienio lietuvių ir intelektualų, kurie daug metų Lietuvos reikalais varstė svetimų vyriausybių duris ir turi daug patirties, dirbant savo tėvynės naudai.

Laikas bėga ir vis labiau išryškėja baisus komunizmo palikimas. Beveik nei vienam krašte, buvusiame Sovietų Sąjungos įtakos sferoje, nekyla gyvenimo lygis, nes visur dar tebesėdi senieji nomenklatūrininkai, kurie nenori ar nesugeba išvystyti laisvos rinkos, demokratiškų institucijų.

Reikia stebėtis, kad pragyvenimo lygis jau kelinti metai palengva kyla Albanijoje, kuri buvo daugiausia komunistų nualinta ir primityviausia iš daugelio valstybių. Albanai pradėjo beveik iš nieko, bet išstūmė komunistus iš valdžios ir ekonomiškai svarbesnių vietų. Komunistai į tuos postus nebus įsileidžiami iki 2002 metų. Slovėnija — tai kita nauja, dabar laisva, nedidelė valstybė, greit kylanti ekonomijos laiptais. Apie ją plačiai rašė „Drauge" (09.22) Jonas Daugėla. Atrodo, kad Albanija ir Slovėnija rodo pavyzdį, kurio Vakarų valstybės galbūt tikėjosi iš Lietuvos ir apskritai Baltijos valstybių.

Liūdna, pagalvojus apie Lietuvą, kur dar tiek daug raudonų chameleonų, nors pakeitusių spalvas, gerai gyvena. Pagal vėliausias žinias, gatvėse daugėja alkanų benamių vaikų ir vis pasirodo daugiau skurdo, bet tai nestabdo valdžios žmonių nuolatinių kelionių į užsienius. Šiais laikais daug ką galima atlikti faksais, telefonais ar kitomis priemonėmis, išvengiant taip išlaidžių kelionių. Atsimenu, prieš keletą metų tuometinis Illinois valstijos gubernatorius Jim Thompson su keliais patarėjais išvyko į Japoniją ieškoti naujų rinkų valstijos produktams. Visa vietinė spauda pakėlė didelį triukšmą, kad leidžiami visuomenės pinigai. Atrodo, kad to užteko ir gubernatorius daugiau nebevažiuoja po užsienius.

Keista palyginti Illinois su Lietuva, kuri turi beveik keturis kartus mažiau gyventoju, bet, pagal išteklius, yra tarsi nykštukas prieš milžiną. Reikia tikėti ir laukti, kad per būsimuosius rinkimus Lietuvos žmonės tai atsimins ir geriau supras, už ką atiduoti savo balsą.

Lietuvos žmonių protestas prie Seimo rūmų, reikalaujant geresnių buitinių sąlygų.
Nuotr. **Prano Abelkio**

PAVOJUS AMERIKAI PRAMONEI

HENRIKAS KUDREIKIS

Jau dveji metai, kai demokratai ir respublikonai, įkvėpti ir įstumti didžiųjų bendrovių, pravedė Šiaurės Amerikos Laisvos Prekybos — vad. NAFTA sutartį. Nemažai politikų, ekonomų ir žurnalistų (Gephardt, Perreou, Samuel Francis) iš anksto numatė, kad Amerika kasasi sau gilią duobę. Amerikos vyriausybė žinojo, bet nuo visuomenės slėpė baisią Meksikos vyriausybės korupciją.

Šios ekonominės sutarties, pagal kurią Amerikos bendrovės per Meksikos sieną išveža ištisus fabrikus, kad galėtų išnaudoti pigią Meksikos darbo jėgą, pasekmės šiandien labai aiškios. Praeitų metų pabaigoje Kongreso Ekonominis komitetas nustatė, kad per pirmus devynis NAFTA sutarties mėnesius Amerika prarado 137, 000 darbų. Šių metų pirmais trimis mėnesiais NAFTA sutarties dėka Amerikos prekybos deficitas: su Meksika — 2.7 bilijonai dolerių; su Kanada 2.1 bilijonai. Apskaičiuota, kad 1995 metų eigoje Amerikos deficitas su Meksika bus apie 15-20 bilijonų dol., taip pat valstybė per šiuos metus praras 219,000 darbų.

Bet tai dar ne viskas. Pagal Vanderbilt universiteto duomenis, dėl NAFTA sutarties Floridos valstija prarado 25% pomidorų produkcijos. Lempų fabrikas iš Georgija valstijos statosi naują įmonę Meksikoje. Scott popieriaus bendrovė taip pat stato didžiulį fabriką Meksikoje, dėl to Amerikoje jau atleido 10,500 darbininkų. Continental rūbų siuvyklos prezidentas praneša, kad NAFTA faktiškai sunaikino Amerikos rūbų pramonę. New Yorko medicinos reikmenų fabrikai persikelia Meksikon. Vienas fabrikas jau atleido 450 darbininkų. Taip pat fabrikai iš Indianos, Illinois ketina keltis Meksikon. Tokių galima rasti jau visose valstijose.

Pagal Floridos žemės ūkio produktų augintojų sąjungos pranešimą, jei NAFTA susitarimai šiais metais nebus panaikinti, Floridos žemės ūkis bus visiškai sužlugdytas, tūkstančiai liks bedarbiais, gyvenimas sustos.

Galima pastebėti, kad NAFTA susitarimo priešai, kurie didžiųjų bendrovių bei vyriausybės buvo išjuokiami ir net apšmeižiami, iš anksto numatė liūdnus šio susitarimo vaisius. Kiek didžiosios įmonės ir vyriausybė melavo, neseniai nušviesta „New York Times" dviejų dalių straipsnyje, kuriame iškeliama Meksikos medicinos bendrovių korupcija.

Pagal FBI atstovo James Mody pranešimą, daugelio Meksikos prezidento Salinas privatizuotų įmonių jau nupirko „narkotikų lordai". Nepaisant, kad tai buvo žinoma prezidento George Bush administracijai, NAFTA paktą ji vis tiek pasirašė. JAV vyriausybė nekreipė dėmesio, kad susidurs su nelegaliu narkotikų verslu, kuris pakenks pasirašytam paktui.

Be Floridos jau ir daugiau valstijų jaučia kenkiančius NAFTA padarinius. Štai Kalifornijoje pasipylė vaisių augintojų protestai, nes pigesni Meksikos avokadai pakenks Kalifornijos augintojams. Pavojuje kiti vaisiai ir daržovės.

Galbūt šiandien daugelio amerikiečių akys praregėjo, kur juos veda didieji verslininkai ir vyriausybė, bet NAFTA atveju šaukštai jau po pietų.

LIETUVIŠKAS KOPIJAVIMO APARATAS

„Verslo žinios" rašė, kad elektrografijos institutas „Elmatronas" sukūrė kopijavimo aparato modelį ir kad valstybinė įmonė „Vilma" kitų metų pradžioje pradės jį gaminti rinkai. „Elmatrono" direktorius Jonas Sidaravičius teigė, kad kopijavimo aparatas „Vilma" turės paklausą, nes jis kainuos pigiau ir jo vartojimo kainos bus daug kartų žemesnės nei vakarietiškų. Spausdinimo kokybė būsianti truputėlį blogesnė nei užsieninių aparatų.

Vilniuje bendros įmonės „Minolta Baltija" specialistai sakė, kad nors ir norėtųsi, kad Lietuvoje kas nors gamintų kopijavimo aparatus, galinčius konkuruoti su vakarietiškais, šiandien tai nerealu. Lietuvoje nebepavyko rasti įmonių, galinčių gaminti tik atsargines detales „Minoltos" aparatams. Kiti stebėtojai minėjo, kad tokie užsieniečių nuvertinimai primena amerikiečių pramonės specialistų komentarus apie jų kolegas japonus prieš tai, kai pastarieji atgaivino savo pramonę ir užvertė Ameriką minoltomis, hondomis ir kitomis aukštos kokybės prekėmis.

Danutė Bindokienė

Žodžiais alkano nepapenėsi

Senų senovėje, kai televizija ir kitos „modernios" pramogos nebuvo taip patogiai atnešamos tiesiai į namus, žmonės prasimanydavo smagių užsiėmimų ne tik laiką priversti greičiau judėti, bet ir „smegenis pamankštinti". Ypač populiarios buvo mįslės. Jų užminimu ir atminimu užsiimdavo ir valstybių valdovai (kartais nuo tikslaus atsakymo priklausė net sostai ar taika). Dabar mįsles tebemėgsta daugiausia vaikai, bet štai imsime ir užminsime mįslę savo skaitytojams; kuri lietuviška organizacija sėkmingai veikia daugiau negu pusę šimto metų, yra geriau pažįstama ir vertinama kituose kraštuose (ypač tėvynėje), negu JAV, kur ji buvo įkurta, turi skyrius California, Illinois (ir čia labai daug), Florida, Connecticut, District of Columbia, Indiana, Michigan, New Jersey, New Hampshire, Massachusetts, Pennsylvania, Wisconsin valstijose?.. Nors organizacijos darbuotojai daugiausia jau pagyvenusio amžiaus, bet nerodo nuovargio žymių, nes jų darbų galo dar nematyti?

Ar jau atspėjote atsakymą? Dar ne? Tad reikia pateikti kiek daugiau „ženklų", rodančių kelią į mįslės mazgo atmazgymą.

Organizacijos pavadinimas susideda iš penkių svarbių žodžių — tik jų pirmąsias raides įprasta naudoti — o, kad „liežuvį nenusilaužtume", tokį ilgą ir neparankų pavadinimą tardami, pridedame prie tų pirmųjų raidžių galūnę-as.

Taip, tai BALFas!

Kai prieš 50 metų (1944 m.) buvo įkurtas Bendras Amerikos Lietuvių šalpos fondas, į jį jungėsi daug pagrindinių organizacijų, nes milžiniškas darbo laukas reikalavo ir daug darbininkų. Anuomet BALFo dėmesys ir parama buvo daugiausia nukreipta į dešimtis tūkstančių lietuvių pabėgėlių, ieškojusių prieglaudos Vakaruose, kai tėvynėn grįžo rusiškasis komunizmas, kurio sukurto „rojaus" visiems teko paragauti pirmosios okupacijos laiku.

BALFas rėmė, globojo ir tiesė kelius per Atlantą į dar saugesnę žemę, kad tautiečiai vėl galėtų susikurti pastovesnį gyvenimą, kai visi keliai į tėvynę buvo užtverti geležine uždanga. Mūsų seneliai, tėvai ir kai kurie mes patys turbūt tebeprisimename (argi būtume galėję užmiršti!) pirmąjį BALFo pirmininką prel. Juozą Končių, atvykusį į pabėgėlių stovyklas Vokietijoje. Kiek vilties dėdavome į tuos jo ir kitų BALFo atstovų vizitus!

Ir ta tėviškoji BALFo globa nesustojo, kai stovyklos Vokietijoje ištuštėjo, kai buvusių jų gyventojų dauguma atsidūrė JAV ir kituose svetinguose kraštuose. Kaip šiuolaikinė BALFo pirmininkė Maria Rudienė rašė 1994 m. išleistame sukaktuviniame BALFo leidinyje: „Siekiant žmonijos gerovės ir laimės, nėra sėkmingesnio kelio už artimo meilę. Artimo meilė pagimdė BALFą padėti saviems kenčiantiems tautiečiams". O ta nuolatinė, ištikimoji lietuvio palydovė — kančia, tebeviešpatavo pavergtoje tėvynėje, Sibire... BALFas tautiečių vargą matė, užjautė, bet ne vien žodžiais ir dūsavimais, nes, anot Rudienės, „BALFo veikla nėra žaidimas.." Kitaip tariant, užuojauta alkano nepapenėsi, nuplyšėlio neapdengsi, ligonio nepagydysi. Reikia išteklių, pasiaukojančių talkininkų, sunkaus darbo ir rūpesčių. BALFui, atrodo, niekad netrūko šelpiamųjų. Netrūksta ir dabar, nes ši artimo meilės organizacija ryžosi gelbėti ir šelpti iš tremties grįžusius lietuvius: ligonius, palūžusius, bedarbius, senelius, benamius. Mes nuolat girdime ir skaitome, koks sunkus buvusių tremtinių ir politinių kalinių gyvenimas, grįžus į mylimą tėvynę, į laisvę. BALFas imasi konkrečių priemonių tą gyvenimą palengvinti ir kviečia kiekvieną lietuvį, šiame krašte įsikūrusį, į talką.

Spalio mėnuo — BALFo mėnuo. Pripažįstame, kad daug rankų tiesiasi į tas pačias kišenes, bet, BALFo atveju, tai ne labdara, o atmokama skola už anuomet mums patiems suteiktą pagalbą. Nėra abejonės, kad vargstantieji tautiečiai šiandien su nemažesne viltimi laukia BALFo paramos, kaip kadaise pabėgėliai stovyklose. M. Rudienė tiki, kad „Tauta tol gyvens, kol jos nariai, laimės ir nelaimės valandoje, išties vienas kitam draugišką ranką, visi kartu sieks gerovės tautai".

Kai suskambės durų skambutis ir ant slenksčio nedrąsiai atsistos BALFo talkininkas su aukų lapu, nenusisukime su „aš ir taip turiu kur pinigus dėti", prisidėkime nors kuklia suma. O iš ten, kur BALFo darbuotojai negali apsilankyti, nusiųskime auką tiesiai įstaigon: 2558 W. 69th St., Chicago, IL 60629.

PRISIMINIMAI

AGOTA VIŠČIŪTĖ-ŠUOPIENĖ

20

Sekmadienį atsisveikino mūsų komiteto pirmininkas P. Eidukas. Jis persikelia į Izehoe lagerį. Dabar tą vietą užims Stefa Šimkūnaitė. Manau, dabar nebebus taip tvarkingas mūsų būrelis, netekęs gero vadovo. P. Eidukas man pažadėjo neapleisti ir, jei tik bus galimybė, abi pasiimti pas save.

Yra leista laiškus Lietuvon rašyti, bet niekas nesiskubina, nes bijo pakenkti namiškiams, jei tokių dar yra likę. Nerašau nė aš.

1946 m. gegužės 1 d. Jei aš kam nors gyvenime jaučiu neapykantą ir kerštą širdyje, tai tik komunizmui, kaip didžiausiam žmonijos civilizacijos ir asmens laisvės priešui. Komunizmo pasekėjai atėmė man brangiausią pasaulyje asmenį — Motiną. Jie nužudė ją. Ji žuvo 1945 metais gegužės 13 dieną.

Manau neklysiu šią dieną pavadindama komunistine šventė. Aš gi, nors ir nedirbu, bet ir nešvenčiu, ir nešvęsiu aš tos jų šventės niekuomet — su žmogžudžiais man nepakeliui. Sunku pagalvojus, kas šiandien darosi mano tėvynėje. Žūsta žmonės miškuose ir namuose. Sunkūs laikai Lietuvoje, nors karas jau pasibaigė. Lyja šiandien. O gal ir mano tėvynėje lyja? Vis vien nenuplaus to nekalto kraujo nuo jų raudonų skudurų, kad ir kažin kaip lytų.

Gegužės 5-toji — Motinos diena, sekmadienis. Grįžau iš bažnyčios. Buvau išpažinties ir sėdžiu namie viena su savo mintimis. Rašau. Galgi kada nors mano artimieji paskaitys mano mintis bei jausmus ir matys, jog aš jų nepamiršau. Rieda ašara. Mano laimei nuo vakar esu viena. Kaip gera. Visai kaip seniau, kai dar negyveno pas mane Stefa ir nesilankė Antanas. Mėgstu vienumą, nors ji mane kai kada ir liūdina. Kad ir šiandien. Esu viena ir galvoju apie savo motinėlę — tėvynę, namiškius. Sapnavau šią naktį Anicetą, kad jis kovojo su rusais. Rusai prolė ir mane, ir rodos peršovė. Sukniubau sode prie agrastų krūmo. Tokie sapnai dažnai mane vargina.

Bažnyčioje šiandien kunigo žodžiai net ašaras išspaudė. Gegužis. O jis toks šaltas, kad net baugu, atrodo lyg būtų lapkritis. Žmonės apsirengę žiemiškai. Atsimenu 1945-jų metų gegužį. Jis buvo šiltas ir aš deginaus saulėje. Taip bedykinėjant, mane užtiko motulės mirtis. Nežinojau, nenujaučiau. Daug galvodavau apie ją, svajojau dar kada pamatyti, papasakoti jai daug, daug. O dabar? Rusai žmogžudžiai nužudė ją ir ji niekuomet nebeglaus manęs ir, šluostydama rasą nuo lango, nebežiūrės, ar nepareina jos vaikai namoliai. Nebeguos ji manęs. O laukdavo ji mūsų. Sekmadieniais sulaukdavo ji mus artimesnius. Kalėdų, Velykų bei atostogų proga rasdavo ji visiems paguodos žodį, padrąsinimą. O ir prie vaišių stalo sodindavo su meile.

Šeši mes. Visi išblaškyti darbe ar moksle. Motina kiekvienam surasdavo šį bei tą geresnio pati save nuskriausdama. Kaip motina, ji atliko savo pareigą šeimai, visus mus dorai užaugindama. Atliko ji savo pareigą Dievui, išaugindama mus gerais krikščionimis. Atliko ji savo pareigą tėvynei, išaugindama mus gerais patriotais-lietuviais ir pati būdama ištikima tėvynei iki skaudžios mirties. Ji buvo priaugusi prie šventos savo tėvynės žemelės ir atsigulė jon, savo krauju šaukdama mus iš visų pasaulio kraštų į savo gūžtą tęsti toliau jos pradėtą tėvynės gynimo darbą. Ji pirmoji iš mūsų krito už tėvynę. Mūsų maža šalis karžygiškai kovojo už laisvę.

Vyrai, moterys ir net vaikai. Mes šeši prisiekiam tau, motin, grįžti į tėvynę prie tavo supilto kapo. Trys iš rytų ir trys iš vakarų. Mūsų gi ten lauks „miškų karalius", lyg pasakų vaiduoklis, Anicetas, tavo vyresnysis — Lietuvos karys. Jis dabar arčiausia tavęs. Galbūt jis ir dabar aplanko tavo kapą. Kaupiasi kerštas jo krūtinėje, niaukiasi veidas. Pasisėmęs stiprybės prie tavo kapo, jis eina į nakties žygį, kovoja už tave ir mus. Mes turime vilties grįžti iš vakarų, o seserys ir tėvelis iš rytų. Ar išlaikys jų jėgos visus nepriteklius ir alkį? Gal niekuomet... Baisu. Vargu ar besusirinksim šeši prie šeimos laužo ir ar bespausim vieni kitiems rankas.

Vakar mūsų stovykloje vėl buvo vadinamas „skriningas". Sako išmetę žmonių. Nusibodo visokie persekiojimai. Niekas mūsų nemėgsta — niekam mes nereikalingi. Ragina mus namon važiuoti. Ar jiems svarbu, kaip ten mus karstys, palengva marins ar iš sykio nužudys. Kad atsikratytų bereikalingu balastu. Nusibodom mes ir okupantams. Iš mūsų stovyklos į Lietuvą išvažiavo tik viena senutė — P. Valauskienė. Jos sūnus čia likosi.

Šiandien turėjo būti mergaitės, kuri pas mane gyvena, pirmoji išpažintis. Nors jai jau 22 metai, bet dar nėra priėjusi išpažinties. Prieš Velykas ji man tai pasisakė, kai paklausiau, kodėl niekuomet neinanti bažnyčion. Pirmiausia ji paklausė, ar aš išlaikyčiau paslaptį, jei ji man apie save papasakotų. Prižadėjus ji pasipasakojo savo gyvenimo istoriją. Pasirodo, jos motina buvusi katalikė, o tėvas evangelikas. Ji krikštyta katalikų bažnyčioje, bet, kai atėjęs laikas mergaitei ruoštis išpažinties, tėvas užprotestavęs prieš tolesnį katalikų tikybos praktikavimą ir taip ji palikusi ir šiam laikui nepriėmusi katalikei reikalingų sakramentų. Motina mirdama ją prašiusi būti katalike. Ji su motina lankydavusi katalikų bažnyčią. Patekusi Vokietijon, vis ruošėsi motinos prašymą išpildyti, bet nebuvę tam sąlygų. Flensburge giedojusi bažnytiniame chore. Čia atvykusi, pasiryžo tai įvykdyti ir prašė mane pagelbėti. Prižadėjau jai. Antrą Velykų dieną tuo reikalu pakalbėjau su mūsų kapelionu, kuris įdavė katekizmą, prašydamas padėti jai pasiruošti. Gaila, kad ji pati pagal savo norą negalėjo Motinos dienai pasiruošti. Per mažai į tai kreipė dėmesio. Prižadėjo pasiruošti Sekminių šventei. Bažnyčion vis vien ji ir šiandien nėjo.

Šiandien mane „užkukavo" gegutė dar lovoje. Senų žmonių pasakojimu, aš visus metus tingėsiu, nors, tiesą pasakius buvo dar ankstus laikas, vos 6-ta valanda. Tai gal tingine nevirsiu.

(Bus daugiau)

NAUJA LB APYLINKĖ — „VERSMĖ"

Per paskutinius kelerius metus, ne tik Čikagoje, bet ir kituose didesniuose miestuose, labai padaugėjo atvykėlių iš Lietuvos. Tai ne naujiena. Jie buriasi, kaip ir ankstyvesnieji lietuviai, prie jau egzistuojančių ir veikiančių lietuviškų parapijų, mokyklų, rajonų. Kai kurie atvažiuoja dirbti, studijuoti, o kiti atvažiavę dingsta ir visai niekur nesirodo. Taip būdavo ir tais anais, senais laikais. Nauja yra tai, kad New Yorke, prie Kultūros židinio, nauji atvykėliai susibūrė į naują JAV Lietuvių bendruomenės apylinkę — „Versmę".

Neseniai teko pasikalbėti su šios apylinkės pirmininku dr. Algimantu Pliūra, kuris labai entuziastiškai papasakojo apie „Versmės" pradžią ir tikslus. Pats dr. Pliūra, prieš penkis metus atvykęs iš Lietuvos, sakė, kad Lietuvoje dažnai dalyvavo visuomeninėje veikloje, bet, atvykęs Amerikon, nespėjo ir nerado progos kur prisijungti. Geresnė proga pasitaikė šiais metais, kai per Romo Kezio vadovaujamą radijo programą buvo pranešta, kad kelios savaitės po Kaziuko mugės įvyks naujų atvykėlių susibuvimas — pasitarimas.

Pirmame susitikime dalyvavo apie 75 žmonės, beveik visi atvykę į Ameriką po 1991 metų, kurie domėjosi įsteigti naują apylinkę, kuri burtų neseniai atvykusius. Šiame susirinkime dalyvavo ir Gintas, kuris, dalyvavęs kai kuriuose ankstyvesniuose pasikalbėjimuose, labai entuziastiškai kalbėjo apie naują organizaciją, kurios pagrindinis tikslas būtų jungti, burti, informuoti ir suorganizuoti neseniai atvykusius iš Lietuvos.

Kilo klausimas ar iš viso reikia tokios organizacijos. Ar nebūtų galima jiems dalyvauti jau esančioje LB veikloje ir kartu veikti, bendradarbiauti? Ir taip, ir ne. Galima veikti Lietuvių bendruomenės ribose, bet yra kai kurių klausimų ir problemų, kuriuos naujieji atvykėliai gali ar turi patys spręsti. Šiuo reikalu buvo daug kalbėta su JAV LB New Yorko apygarda, kuriai pirmininkauja Laima Šileikytė Hood, bei Queens apylinkės nariais. Lietuvių bendruomenė skatino veikti bei jungtis, ir taip gimė „Versmė".

1995 m. gegužės 21 d. Lietuvių Kultūros židinyje įvyko steigiamasis LB New Yorko apygardos, „Versmės" apylinkės susirinkimas. Susirinkime dalyvavo ir JAV LB Krašto valdybos pirmininkė Regina Narušienė. Apylinkė „Versmė" buvo įkurta pagal JAV LB įstatų reikalavimus. Susirinkimo metu buvo išrinkta pirmoji „Versmės" valdyba ir kontrolės komisija. Gegužės 26 d. posėdyje, buvo pasiskirstyta pareigomis: dr. Algimantas Pliūra — pirmininkas; Albina Banienė — vicepirmininkė; Gediminas Žilinskas — socialinių reikalų vedėjas; Vaidis Jurėnas — kultūros ir sporto reikalų vedėjas; Raimondas Gauba — iždininkas; Petras Lauciškis — sekretorius ir Modestas Žikas — ūkio skyriaus vedėjas. (Modestas Žikas persikėlė į Čikagą, sekančiame posėdyje bus išrinktas naujas ūkio skyriaus vedėjas). Kontrolės komisijos pirmininkas yra Petras Krakauskas, o nariais išrinkti: Daiva Bartulienė ir Irena Puidokienė.

„Versmė" — tai šaltinis, bet, taip pat gali būti ir pradžia, kai keičiasi įvykiai. Naujai apylinkei buvo siūlyta daug pavadinimų — „Ateitis", o gal ir „Viltis", bet, anot dr. Pliūros, pavadinimu norėta daugiau pasakyti. Kažkas pasiūlė „Versmė" ir, visiems susirinkimo dalyviams sutikus ir pritarus, buvo nutarta. „Versmė" — tai organizacija, kuri sujungė kas buvo ir kas yra, nes įvykiai visą laiką keičiasi. Pagrindiniai „Versmės" tikslai yrą tarp savęs susiorganizuoti, pateikti ir pasikeisti tarpusavyje informaciją, sudaryti efektingus informacijos tinklus apie darbus ir kitas socialines pašalpas — „networking", (nors dr. Pliūra labai pabrėžė, kad jie nėra įdarbinimo organizacija ir negali tiesiogiai surasti visiems darbus), palaikyti ryšius su kitomis organizacijomis ir, žinoma, veikti kartu su LB, ypač koordinuojant veiklą su JAV LB New Yorko apygarda ir Queens apylinke.

Nors „Versmės" apylinkė nėra apibrėžta pagal geografinę padėtį, bet pagal LB nuostatus jos dalyviai yra New Yorko, New Jersey ir Connecticut valstijose gyvenantys lietuviai — nauji atvykėliai. Sąrašuose jau yra 300 narių. Nuo įkūrimo „Versmė" yra suorganizavusi vakaronę, dalyvavo JAV LB apylinkių suvažiavime bei baisiųjų birželio trėmimų minėjime, Žalgirio mūšio paminėjime ir kituose New Yorko apygardos renginiuose.

Dr. Pliūra nori atgaivinti anglų kalbos kursus, kurie vienu laiku veikė Kultūros židinyje, bet dėl įvairių priežasčių buvo nutraukti. Valdyba žino, kad be anglų kalbos netoli nueisi šiame krašte. Anglų kalbos kursų atnaujinimas yra šios naujos valdybos svarbiausias uždavinys. Lapkričio mėn. valdyba ruošia meno dirbinių parodą — pardavimą Židinyje. Parodą organizuoja vicepirmininkė Albina Banienė, pati turėdama meniškų gyslelių, pritraukė daugiau kaip 40 dalyvių — kai kurie yra neseniai iš Lietuvos, kiti yra vietiniai lietuviai menininkai. Čia bus progos visiems išstatyti savo darbus ir užsidirbti šiek tiek pinigų.

Tuoj po įsikūrimo valdyba rinkosi kas savaitę, bet dabar posėdžiauja kas mėnesį arba — reikalui esant. Finansiškai — iždas dar tuščias, bet nariai moka 10 dol. nario mokestį: 5 dol. solidarumo mokestis pagal JAV LB įstatus ir 5 dol. apylinkės veiklai. Valdyba dirba savanoriškai, tai yra kaip ir mes visi — po darbų susirenka posėdžiams, negaudami atlyginimo. Baigdamas dr. Pliūra vėl pasakė, kad naujoji „Versmės" apylinkė žada veikti ir glaudžiai bendradarbiauti su Lietuvių bendruomene, o ne skaldyti ir gadinti pradėtą darbą.

Linkime naujajai „Versmės" apylinkei sėkmingų darbo metų, glaudžių bendradarbiavimo dienų ir ramių bei produktyvių posėdžių. (Jeigu kas norėtų daugiau informacijos apie šią apylinkę, gali kreiptis tiesiog į „Versmę", 355 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11027).

Rita Likanderytė

New Yorko apylinkės lietuviai, dalyvavę JAV LB apylinkių suvažiavime birželio 10-11 d. Iš kairės: Kęstutis K. Miklas, Laima Šileikytė-Hood, Albina Banienė, Vida Jankauskienė, Ramunė Pliūrienė, dr. Algimantas Pliūra.

Nuotr. **Jono Urbono**

LIETUVIŲ ŠVENTĖ JAV SOSTINĖJE

Paminėtos Šiluvos Marijos koplyčios 29-tosios metinės, įvykusios Nekalto Prasidėjimo Tautinės šventovės bazilikoje, Washington, D.C.

Vašingtonas yra ne tik Amerikos sostinė, bet ir miestas, pasižymėjęs savo įspūdingais istoriniais paminklais bei garsiais muziejais. Mes, lietuviai, turime didžiuotis, kad tarp jų yra ir mums labai reikšmingas ir brangus paminklas, tai — Šiluvos koplyčia, kuri randasi didžiulėje, Marijos garbei pastatytoje, Tautinėje bazilikoje. Šią šventovę aplanko tūkstančiai žmonių iš įvairių pasaulio kraštų. Mes, vietiniai lietuviai, su pasididžiavimu vedam svečius, iš toli bei arti atvykusius pamatyti šią didingą šventovę ir aplankyti Amerikos lietuvių katalikų įkurtą bei 1966 m. rugsėjo 4 d. pašventintą Šiluvos Marijos koplyčią.

1996 m. sueis 30 metų nuo šios koplyčios pašventinimo. Jau dabar Amerikos lietuviai katalikai turėtų pradėti rūpintis kaip gražiau ir iškilmingiau šį jubiliejų atšvęsti, į kurį, kaip ir prieš [illegible] metų, suplauktų maldinin[illegible] iš įvairių vietovių.

Nepamiršta buvo ir 29-toji Šiluvos koplyčios sukaktis. Kunigo Kazimiero Pugevičiaus rūpesčiu, padedant Pranui Baltakiui ir Kęstučiui Čižiūnui rugsėjo 17 d., 2 val. p.p. 1995 m. į Nekalto Prasidėjimo Tautinės šventovės Šv. Sakramento koplyčią susirinko Baltimorės ir Vašingtono apylinkių lietuviai paminėti šią sukaktį.

Šv. Mišias aukojo Baltimorės Šv. Alfonso ir Vašingtono lietuvių Misijos klebonas kun. Kazimieras Pugevičius ir iš Vilniaus atvykęs kun. Andrius Narbekovas. Kun. Andrius savo pamoksle iškėlė Marijos reikšmę žmogaus gyvenime bei jos apsireiškimą žmonijai sunkiausiais laikotarpiais. Šioje mozaika ir auksu išpuoštoje Šv. Sakramento koplyčioje šv. Mišias dar praturtino ir sukaktį padarė iškilmingesne iš Baltimorės atvykęs lietuvių mišrus choras, galingas solistės Nerijos Kasparienės balsas, giedant „Ave Maria", ir Daivos Šimonytės Miller švelnus sopranas pravedant giesmes.

Skaitymus atliko Kęstutis Čižiūnas ir Daiva Miller, o šv. Mišioms patarnavo broliai Andrius ir Vincas Čižiūnai, prisidedant ir broliui Pranui. Šie trys jaunuoliai nenuilstamai ir su pasišventimu jau nuo pat jaunų dienų patarnauja kiekvienoms lietuviškoms Mišioms Vašingtone.

Po šv. Mišių visi dalyviai, vedami kun. Kazimiero Pugevičiaus ir kun. Andriaus Narbekovo, nuėjo į Šiluvos koplyčią, kur buvo sukalbėta „Sveika Marija". Dar ilgai nesiskirstė susitikę pažįstami, vieni - uždegė žvakutes, kiti, kaip kunigas Andrius savo pamoksle išsireiškė, sukalbėjo maldas prie Šiluvos Marijos kojų.

Elvyra Vadopalienė

VII Mokslo ir kūrybos simpoziume 1991 m. vykusiame Vilniuje, susitiko arch. Albertas Kerelis (iš kairės), dr. Vytautas Bieliauskas ir inž. Leonas Maskaliūnas. IX Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumas vyks š.m. lapkričio 22-25 d. taip pat Vilniuje. Simpoziumo vyriausias vadovas yra Sibiro tremtinys prof. K. Pyragas.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Auksė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle" stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. **R. Jankauskas, tel. 708-969-2658.**

Nebrangiai remontuojam automobilius. Pigūs automobiliai tiesiai iš varžytinių tel. **(708) 385-4864.** Beeper **(708) 396-5655 GINTAS.**

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS.
H. Deckys
Tel. 585-6624

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161
RIMAS L. STANKUS
- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- **MLS** kompiuteriųir **FAX** pagalba
- Nuosavybių įkainavimas **veltui**
- Perkame ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

FOR RENT

FOR RENT
Modern 2 bedrm. apt. heat incld. 71 & Francisco.
Tel. **312-436-0844**

FLAT RATE CALLS
Bet kurią diena • Bet kokiu laiku
Latvija, Lietuva, Estija, Rusija, Ukraina—$.85/min
informacijai kreipkitės
1-800-453-0957 ext 370
CYBERLINK

TRANSPAK
Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus.
Skubiems siuntiniams - AIR CARGO.
Komercinės siuntos pagal susitarimą.
Dokumentus, įgaliojimus notarizuojam veltui.
MAISTO SIUNTINIAI nuo $29.- iki $98.-
Aukštos kokybės maisto produktai
Du patys populiariausi, tai šventinis už $39.- ir 55 svarų įvairaus maisto už $98.-
$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, alicjus, mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.
$98.- dešra (rūkyta), mėsos konservai, šprotai, vaisių koncentratas, margarinas, alicjus, sūris, sausainiai, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta, kakava, cukrus, kruopos (ryžiai), makaronai, razinos, majonezas, riešutai (išlukštenti), konservuoti žirneliai, konservuoti agurkai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai. 55 **svarai** arba 25 kg.
Pageidaujant prisiųsime smulkią informaciją.
Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.
Dirbame nuo 1987 m.
TRANSPAK, 2638 W. 69th St.
Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

SIUNTINIAI LAIVU IR AIR CARGO
Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje
Baltarusijoje, Rusijoje ir Ukrainoje
PRISTATOMI TIESIAI Į NAMUS
Mūsų raštinės:
447 S.Correy Ave., St.Pete Beach, FL 33706 **Tel.(813)363-7700**
52 Feagles Rd., Warwick, NY 10990 **Tel.(914)258-5133**
639 East 185th Ave., Euclid, OH 44119 **Tel.(216)481-0011**
Rochester: **(716)232-4111**
Pittsburgh: **(412)481-6222**
KUPONAS
SKAITYKITE "DRAUGĄ"
Pateikę šį kuponą ATLANTA IE, INC. ir Jūs gausite nuolaidą siuntiniams laivu į Lietuvą.
$0.50
ATLANTA
IMPORT-EXPORT, INC.
2719 West 71 Str. Chicago, IL 60629
(312)434-2121
(800)775-SEND

VYDŪNO FONDO LEIDINIAI

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ISTORIJA, istoriko prof. J. Jakšto paskutinis veikalas apie 1918-1940 m. Lietuvos politinį ūkinį, ekonominį gyvenimą, kurį autorius pats pergyveno. 272 psl., gausiai iliustruota knyga nuotraukomis ir žemėlapiais, gražiai įrišta, tinkama dovana kiekvienam, **$15.**

LIETUVOS BEI LIETUVIŲ KRIKŠTAS IR 1387-JI METAI, istoriko J. Dainausko susidomėjimą sukėlusi knyga, kurioje autorius iškelia naujus faktus Lietuvos istorijoje, paneigdamas daugelio suklastotus ir daugelio kartotus teiginius. Kiekvienas domintis Lietuvos istorija, šioje knygoje ras daug įdomių skaitinių, paneigimų. 352 psl., gausiai iliustruota, **$15.**

DIDYSIS VARPININKAS VINCAS KUDIRKA, žinomo monografijų rašytojo A. Merkelio įdomiai parašytas veikalas apie XIX amžiaus Lietuvos gyvenimą ir svarbiausią to laiko lietuvybės darbuotoją Dr. Vincą Kudirką. Knyga lengvai skaitoma su dideliu dėmesiu iki paskutinio puslapio. Iliustruota, gražiai įrišta, tinka dovanoti, 416 psl., **$15.**

MANO TĖVYNĖ, Vydūno gimtųjų vietų aprašymas paprasta, vaizdinga kalba, lengvai skaitoma apie gražiąsias Lietuvos pajūrio vietoves. Skaitydami šią knygą nusikelsime į mūsų tėvynės gintarinį krantą, tai prisiminti padės gausios iliustracijos, žemėlapis. Knyga skirta jaunimui, bet tinka visiems, 79 psl., **$4.**

KAZIMIERAS PALČIAUSKAS 1941-1944 M. KAUNE, spaudai paruošė A. Dundzila, 96 psl. žinomo veikėjo išgyvenimai nacių okupacijos metu, už kuriuos vėliau buvo neteisingai kaltinamas ir persekiojamas. Įdomios iliustracijos, **$4.**

LIETUVA, Dr. J. Šaulio, Lietuvos ambasadoriaus Vokietijoje, rūpesčiu paruoštas spalvotas, iliustracinis žemėlapis, kokio dar neturėjome per visą nepriklausomybės gyvenimą. Tinka papuošti savo gyvenamus namus, raštines, dovanoti savo draugams. 31 x 31 colių apimties, spausdintas Italijos spaustuvės Romoje ant kreidinio popieriaus, **$15.**

PASTABA: **Visus šiuos Vydūno Fondo** leidinius galima gauti dienraščio DRAUGAS redakcijoje **arba** užsakant paštu. Prie kainos Illinois valstijos gyventojai prideda 8.75% **prie** knygos kainos. Taip pat visi užsakytoja prideda pašto ir supakavimo **išlaidų** apmokėjimui.

PADĖKA

PONUI MARK C. CLEMENT,

Šv. Kryžiaus ligoninės Čikagoje prezidentui, nuoširdžiai dėkoju už akies operaciją labdaringai padarytą mano motinai iš Lietuvos Jūsų administruojamoje ligoninėje.

Taip pat reiškiu didelę padėką ir visiems draugiškiems ligoninės gydytojams bei tarnautojams. Linkiu Jums sėkmės ir Dievo palaimos!

Visada dėkinga R. Kaminskienė-Kaminskas

LAIŠKAI

PARAMOS NEBUS PER DAUG

Nors infliacija Lietuvoje žymiai sumažėjo, bet ekonominė situacija joje, deja, dar negerėja. Daugelis tvirtina, kad prieš metus buvo geriau. Daugumos šeimų bet kokie resursai išsisėmė — nėra ką parduoti, nėra ką išmainyti, todėl ir nusipirkti, kas būtina, darosi vis sunkiau. Vaikai auga, paaugliai bręsta — jiems daug ko reikia. „Atlanta" ir „Transpak" firmos žino, kiek daug siuntinių yra išsiųsta į tėvynę, bet čia gyvena beveik 3 milijonai vien lietuvių, o argi kitiems jau nieko nereikia. Paramos reikia visiems, išskiriant gal 10-12 procentų visų gyventojų. Taigi Amerikos lietuvių norams padėti reikia vis naujo entuziazmo. Tikiu, kad jo atsiras prieš šventes, meilės lietuviams bei pagalbos dar metų metais reikės. Štai kaip verčiasi viena sena šeima. Baldai jau išparduoti, vyras nešioja lėkštes į turgų, bet kiek jis už jas gaus? Kita šeima važinėja autobusu į Rygą su daržovėmis, net iš Alytaus, nes ten jos žymiai brangesnės. Beveik dvi dienos kelionės — nuovargis didžiulis. Gerai, sako, tiems nuo Biržų, Panevėžio ar Šiaulių — ryte nuvažiuoja, vakare grįžta. Bedarbiai sudaro 6.2 procento, bet yra tūkstančiai darbininkų, paleistų neribotoms atostogoms...

Daugumas žmonių yra susirūpinę, kaip galės mokėti už centralinį šildymą — pildo anketas, eina iš vienos įstaigos į kitą — o mokestį sumažina tik mažai daliai prašančių. Gerai, sako, latviams, jiems padidino algas ir pensijas ir nereikia jokio lakstymo į savivaldybes ir kitur. Štai ir spalis, žmonės šąla, laukia tų trijų iš eilės dienų, kada vidutinė paros temperatūra bus 45 laispnių (8 laipsniai C). Ruduo, lapai baigia kristi, dažnai lyja, saulė retai šypsosi — namuose drėgna, šalta. Elektros naudojimas šilumai yra per daug brangus, kad dauguma galėtų ją vartoti. Daugeliui šeimų visokeriopa pagalba yra tiesiog būtina. Sunkiausia yra padėti toms šeimoms, kur vyras prageria savo atlyginimą, o šeima skursta, versdamosi vien žmonos alga ar pensija. Tik gerai pažįstant tokias šeimas, galima padėti žmonai ir vaikams, tai nuslepiant nuo vyro; kitaip padedant jam tenka meškos dalis. Daug vyrų „skandina" savo vargus ir bėdas degtinėje, galop suardydami ir savo šeimas.

Yra ir geresnių pasikeitimų. Dar 1994 metų vasarą buvo didelis drabužių trūkumas, ypač vaikams. Šiuo metu vartotų drabužių yra prikrauti sandėliai ir jie yra pigiai parduodami. Tai daugiausia Vakarų Europos valstybių šalpai skirtos aukos. Nors veltui drabužiai ir avalynė nėra dalinama, tai sudaro reikšmingą pagalbos dalį. Šiuo metu gerai besimokantieji studentai gauna stipendijas nuo 72 iki 90 litų per mėnesį. Kaip jie gali išgyventi be tėvų, kitų asmenų ar institucijų pagalbos? Paramos nebus per daug, jei ir visi „Draugo" skaitytojai prie jos reikšmingai prisidėtų.

Justinas Pikūnas
Vytauto Didžiojo universitetas, Kaunas

LAUKIA ATVYKSTANČIŲJŲ GYDYTOJŲ

Šis laiškas „Lietuvos Vaikų vilties" komiteto gautas rugsėjo 9 d. iš dr. Kęstučio Saniuko, Vilniaus universitetinė vaikų ligoninė. Verta su jo turiniu susipažinti.

„Norėčiau nuoširdžiai padėkoti už gautas visas siuntas su gėrybėmis ir suorganizuota JAV kadro atvykimą į Lietuvą š.m. lapkričio mėn. Mes žinome ir labai vertiname Jūsų asmeninį indėlį šiame darbe.

Šiam vizitui ruošiamės, atsižvelgdami į Jūsų pageidavimus ir panaudodami buvusių vizitų patirtį. Tikimės pamatyti Jus Lietuvoje ir asmeniškai padėkoti už nuoširdžią Jūsų pagalbą, kurią jaučiame pastoviai. JAV kadro vizitai labai padeda kelti mūsų kvalifikaciją, gerina medicininę pagalbą Lietuvos vaikams ir daugeliui ligonių grąžina sveikatą bei gyvenimo džiaugsmą. Labai daug žinių ir patirties gavo dr. Dalia Balevičiūtė viešnagės JAV metu. Šias žinias ji pritaikė mūsų skyriuje labai gerai. Turime vilties, kad ateityje tokių stažuočių JAV galėtų tikėtis ir kiti mūsų gydytojai ar sesutės.

1995.09.05 skyriuje lankėsi Giedrė Mereckienė, kuri buvo mums labai maloni. Savo įspūdžius ji turbūt papasakos. Labai gaila, kad Elena Gervickienė susilaužė koją ir gali dirbti tik namie.

Mūsų problemos Lietuvoje lieka tos pačios, t.y. ligoninių finansavimas yra labai skurdus, todėl Jūsų pagalba mums gyvybiškai svarbi. Mūsų prašymus perduosime per Danutę Kaunienę ir tikimės, kad mūsų vaisingas bendradarbiavimas vystysis.

Aušra Petry
„Lietuvos Vaikų vilties" reikalų vedėja
Chicago, IL

PAKEIČIAU NUOMONĘ

„Draugas" dabar aplamai įdomus ir visuose puslapiuose randu ką skaityti, bet vienas įdomiausių straipsnių paskutiniu laiku buvo išspausdintas šeštadienio laidoj, spalio 14 d. Tai K. P. Žygo „Trumpai apie Lietuvos bajorų sąjungą".

Kai pirmą kartą pamačiau žinią, kad tokia sąjunga įkurta (o gal buvo atkurta, tiksliai nepri-

Amerikos gydytojai operuoja „Lietuvos Vaikų vilties" operacinėje Santariškių ligoninėje.

simenu, nusijuokiau: dar lietuviams to tetrūko, pradėsime grįžti į „ponų laikus", o gal kas sugalvos ir baudžiauninkų sąjungą kurti... Paskaičiusi tą straipsnį, visai kitomis akimis matau Lietuvos bajorus — ne sulenkėjusius kaimo žmonių išnaudotojus (turbūt pagal Maironio „Čičinską" mano vaizduotėje iškilusius), o tikrus Lietuvos patriotus. Buvo ir kitokių, bet daug ir dorų žmonių. Dėkoju K. P. Žygui už mano nuomonės pakeitimą.

Egidija Sagienė
Chicago, IL

„PASIŽYMĖJĘS METŲ ŽMOGUS"

Tikrai negalvojau, kad sulauksiu laikų, kai Balzeko lietuvių kultūros muziejus išrinks komunistą „Pasižymėjusiu metų žmogumi".

Alfa Mykolėnas
Beverly Shores, IN

KĄ DARYSIME SU TUO DIDELIU NAMU?

Paprastai žmonės, jei nori pirkti namą, pirmiau jį apžiūri: kiek kambarių, kiek kainuoja ir ar žmogus pajėgus namą išlaikyti? Jeigu pirkėjas pirmiau neapsiskaičiuoja, tai vėliau bankrutuoja.

Daug skaičiau visokių rezoliucijų, reikalavimų, kad „duokit mums Karaliaučiaus sritį, duokit mums Rytprūsius". Bet nemačiau nei vieno, kas paanalizuotų, ką ir kaip reiks daryti, jei Rytprūsiai Lietuvai priklausytų.

Rezoliucijų rašytojams nesvarbu, kad Rytprūsius vokiečiai valdė 700 metų, nesvarbu, kad Rytprūsiai Lietuvai niekada nepriklausė, nesvarbu, kad dabar ten nebėra senųjų gyventojų. Rusai juos išžudė ar išvarė. Nesvarbu, kad dabar ten jau 50 metų gyvena 900,000 tinginių. Juk tai ketvirtadalis lietuvių tautos! Jie gavo puikiai sutvarkytus ūkius, o dabar viskas apleista. Net už elektrą Lietuvai dabar negali sumokėti.

Juozas Vytėnas „Drauge" (1995.9.20) parašė gan ilgą straipsnį, pavadintą „Karaliaučiaus srities priklausomybė ir Lietuva". Jame jis tiksliai pateikia duomenis, kas, kada ir kam atidavė Rytprūsius. Bet ir Vytėnas neužsimena nei žodeliu, kaip Lietuva tvarkytųsi, turėdama Rytprūsius.

Būtų gera, jei kas nors pastudijuotų, ką ir kaip Lietuva darytų su tais 900,000 tinginių, kurie gyvena Rytprūsiuose.

Ignas Petrauskas
Chicago, IL

NEUŽTARNAUTA KRITIKA

Su giliu pasipiktinimu ir nusivylimu skaitėme „Draugo" laiškų skyriuje ištisą eilę užgauliojimų žurnalistės ir rašytojos Aurelijos M. Balašaitienės adresu. Kas svarbiausia, kad tie, kurie tokius laiškus rašo, atrodo, lyg neturėtų supratimo apie žurnalisto darbą, atrodo, kad tik išlieja savo pyktį ir gal pavydą, tuo ieškodami sau dėmesio.

Aurelijos Balašaitienės straipsniuose ir kituose raštuose niekur neužtikome nei „tuščių pasigyrimų", nei „netaktų", nei „kultūringos stokos", o ir vėžio „simptomų" nepastebėjome. Kiek žinome „spaudos vėžiu" yra vadinami bailiai anonimai, nepasirašantys savo pavardės.

Kaip ilgamečiai „Draugo" skaitytojai, mes labai vertiname Aurelijos Balašaitienės straipsnius, ypač dėl lietuvių kalbos grynumo ir kalbos saugojimo nuo svetimybių. Ji pasidalina su skaitytojais savo įspūdžius ir turimomis žiniomis, apie Lietuvą ir mus, užsienio lietuvius.

Ne visi žmonės prenumeruoja „Draugą" ir ne visi prenumeruoja „Tėviškės žiburius". Jeigu jos straipsnis būtų buvęs spausdintas tik „Tėviškės žiburiuose", tai mes „Draugo" skaitytojai apie tai nieko nežinotume. Šitais nenormaliais laikais rašantieji lietuviai patriotai kritikai neturėtų užgaulioti Aurelijų Balašaitienę, kad ji į „Draugą" ir į „Tėviškės žiburius" rašo. Mes, skaitytojai, sakome jai už tai ačiū!

Jei Aurelija Balašaitienė, turėdama progą kalbėtis su Lietuvos prezidentu A. Brazausku, iškėlė svarbius klausimus, liečiančius problemas užsienio lietuvių, norinčių pilnateisiškai priartėti prie savo tėvynės, tai jai didelis ačiū ir pagarba už tai! Tai buvo neasmeniški jos klausimai, tai klausimai, apie mus — užsieny gyvenančius ir dėl Lietuvos verkiančius, Lietuvos vargus ar laimėjimus giliai išgyvenančius. Kritikai, neprikaišiokite Aurelijai Balašaitienei šiokių ar tokių minusų, nekritikuokite, gerai nepažindami jos. Ji žino, ką daro. Ji žino ką ir kodėl rašo. Ji turi pakankamai mokslo ir patirties šioje srityje. Ji yra akredituota žurnalistė ir autorė 4 knygų, kurias mes visi su dideliu susidomėjimu skaitome. Akredituotos žurnalistės pažymėjimas duoda jai teisę kalbėtis su prezidentais ir karaliais, jei tik tam būna proga. Tokiu būdu ji turėjo teisę kalbėtis su Lietuvos dabartiniu prezidentu A. Brazausku. Tai nebuvo „tuštybės" klausimas.

Clevelandas džiaugiasi ją turėdamas! Ji yra mūsų lietuviško telkinio pažiba!

Nuoširdus prašymas kritikams: užuot užgauliojimų, rašykite straipsnius, nešančius šviesą ir viltį. Rašančiųjų tarpe skleiskit draugiškumą, pagarbą, įvertinimą ir vieningumą. Tik vienybėje ir santaikoje yra galybė, o Lietuvai ir mums visiems to labai reikia!

Leokadija ir Mečys Baliai
Cleveland, OH

JAU PAKAKS!

Aureliją Balašaitienę labai vertinu ir jos straipsnius mielai skaitau. Tai sumani, įžvalgi ir sugebanti savo mintis tiksliai išsakyti žurnalistė. Bet, manau, tikrai gana pasiteisinimų ir paaiškinimų. Jai to daryti nereikia, nes visiems burnos neužriši, pieštukų nenulaužysi, net kai nevykusiai nušneka ar parašo. Visi juk nėra ir tos pačios nuomonės, todėl vieniems patinka A. Balašaitienės rašymas, kitiems — ne.

Pripažinsiu, kad jos kelionės į Lietuvą aprašymas susilaukė tikrai daug atsiliepimų. Retai tas pasitaiko. Galbūt toks dalykas naudingas dienraščiui, nors ir suerzino autorę, bet parodo, kad jos rašymu susidomėjimas didelis (o iš didelio skaičiaus ir priešingų nuomonių galima tikėtis).

Kai pamačiau, kad A. Balašaitienė užsiminė apie pasitraukimą iš žurnalistinio darbo, pasidarė liūdna ir noriu jos tiesiog atsiprašyti visų gerbėjų vardu, ir paprašyti: nekreipkite dėmesio į kelių karštakošių žodžius. Kiti sakome — bravo p. Aurelija!

Vincė Astašauskienė
Schaumburg, IL

• **Kaišiadorių** —rugpjūčio 7-8 d. vyskupijos tikybos mokytojams buvo surengtas seminaras, kuriam vadovavo kun. Nachtwei ir katechetė M. Werner iš Vokietijos. Tikybos mokytojai klausėsi teologo paskaitų, dalyvavo praktiniuose metodiniuose užsiėmimuose, meldėsi, aptarė artėjančių naujųjų mokslo metų reikalus.

A.†A.
VINCĖ BAUŽIENĖ

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.
Mirė 1995 m. spalio 16 d., 8:10 val. ryto, sulaukusi 93 metų.
Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 45 m.
Nuliūdę liko: sūnus Gene, marti Nijolė, anūkai: Marius su žmona Cindy, Jessica Maier su vyru Jonu, Andrea ir Nicholas; keturi proanūkai, Lietuvoje dvi seserys su šeimomis.
Velionė buvo žmona a.a. Juozo.
Priklausė Lietuvos Dukterų draugijai.
Velionė pašarvota spalio 18 d., trečiadienį nuo 2 iki 8 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.
Laidotuvės įvyks spalio 19 d., ketvirtadienį. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.
Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę **sūnus, marti, anūkai, proanūkai, seserys ir kiti giminės.**

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus/Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 800-994-7600.

A.†A.
Dr. BERNARDAS MORKŪNAS

Gyveno Chicagoje.
Mirė 1995 m. spalio 8 d., sulaukęs 81 metų.
Gimė Latvijoje, Liepojos mieste. Amerikoje išgyveno 48 m.
Nuliūdę liko: žmona Josephine Čepauskaitė, duktė Vida Dineikienė, žentas Adas Kaune, Lietuvoje; sūnūs: Bernard, marti Connie, Frank, marti Lynn, Edward, marti Cecille, Anthony, Joseph; aštuoni anūkai, viena proanūkė.
Priklausė Illinois Medical Society.
Laidotuvės įvyks spalio 23 d. Po religinių apeigų kapinių koplyčioje, velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.
Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **žmona, duktė, sūnūs, anūkai ir kiti giminės.**

Tel. 708-423-9606.

A.†A.
ALGIUI DANTAI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškaime žmonai JULIJAI DANTIENEI, šeimai, giminėms ir artimiesiems.

JAV Lietuvių Bendruomenės XIV-toji Taryba ir Tarybos Prezidiumas

A.†A.
JADVYGAI DOČKIENEI

mirus, dalinamės liūdesiu su jos vyru KOSTU, seserim STEFA KISIELIENE su šeima ir reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Stasė ir Julius Balučiai
Regina su šeima

Čikagoje mirus

A.†A.
ALEKSANDRAI TUMOSIENEI,

reiškiame gilią užuojautą jos broliui VYTAUTUI CHAINAUSKUI, mūsų kaimynui pietvakarių Floridoje ir Lietuvos Laisvės Forumo pirmininkui.

L.L.F. bendradarbiai

A.†A.
JADVYGAI DOČKIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jos vyrą KOSTĄ, jos seserį STEFANIJĄ, vyrą dr. PETRĄ KISIELIŲ ir jų vaikus su šeimomis.

Emilija ir Petras Brizgiai

A.†A.
Kpt. ELEGIJUI SLIŽIUI

mirus, jo brolį, Šv. Antano parapijos choro vadovą, muz. STASĮ SLIŽĮ ir brolienę NATALIJĄ nuoširdžiai užjaučiame.

Šv. Antano parapijos Detroite choras

JAV LB Švietimo tarybos darbuotojai, suruošę šios vasaros Mokytojų studijų savaitę Dainavoje. Iš kairės: Alicija Brazaitienė, Ramunė Kubiliūtė, tarybos pirm. Regina Kučienė, Jonas Kavaliūnas, Vida Brazaitytė ir Irena Senkevičienė. Nuotr. **Viktoro Kučo**

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Draugo" prenumerata — tik 55 dol. metams! Kaip paprastai su „nupiginimais" (tik pagalvokime apie oro linijų skelbiamus nupiginimus ir sąlygas), reikia laikytis kai kurių taisyklių: 1. prenumeratos 55 dol. mokestis taikomas tik pirmą kartą užsiprenumeruojantiems „Draugą"; 2. tik pirmajam šimtui naujų skaitytojų; 3. tik JAV, kur prenumerata kainuoja 95 dol. Kaip galėjome įgyvendinti šį nupiginimą, kai dienraštis turi tiek daug finansinių problemų? Su JAV LB Kultūros tarybos parama (per Lietuvių fondą). Ši taryba prie kiekvienos prenumeratos prideda 20 dol., o mūsų administracija, norėdama palengvinti ypač vyresnio amžiaus ar neseniai iš Lietuvos atvykusiems tautiečiams įsijungti į „Draugo" šeimą, padaro taip pat 20 dol. nuolaidą. Tačiau šis pasiūlymas per ilgai nesitęs, nes juo labai domimasi ir skaitytojų vis gausėja. Netruks per ilgai ir susirinks jų visas šimtas.

Marquette Parko Lietuvių namų savininkų draugijos mėnesinis susirinkimas bus šį penktadienį, spalio 20 d., 7 val. vak., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Specialūs svečiai: Jim Laski, Čikagos savivaldybės raštininkas, kuris papasakos apie įvairias paslaugas, teikiamas miesto gyventojams; prof. dr. Vytautas Tiknius ir prof. dr. Edita Juozbalienė, tik šią savaitę atvykę iš Lietuvos stebėti vėžio ligų chirurgiją Cook County ir Šv. Kryžiaus ligoninėje, kalbės apie dabartinės medicinos padėtį Lietuvoje. Kviečiami ir naujai atvykusieji, ir seniau apylinkėje gyvenantieji, nes bus kalbama ir apie kitus, šiai apylinkei labai svarbius reikalus.

Ko gero ne visi radijo klausytojai žino, jog nuo spalio 9 d. prasidėjo nauja informacinė radijo laida „Piko valanda". Tai — buv. „Rytmečio ekspreso" pakaitalas, girdima kasdien darbo dienomis pirm. - penk. imtinai, 4 v. p.p. per gerai pažįstamą WNDZ stotį, 750 AM (iš ten pat, kur šeštadieniais būna „Tiltas" ir „Versmė", o sekmadieniais „Vairas"). „ŽEMĖ L PRODUCTIONS" džiaugėsi, kad dabar visi turės galimybių, nepaisant, kur begyventų — Illinois, Indianos, Michigan ar Wisconsino valstijose — kasdien klausyti mūsų laidų. Iki spalio pabaigos „Piko valandą" perduodame nuo 4 - 6:15 v.v. 750 AM bangomis. Šiandien, antradienį, spalio 17 d. per „Piko valandą" kalbės Lietuvių fondo valdybos pirm. Stasys Baras. Tai gera proga susipažinti su fondo veikla, o tuo pačiu pasiteirauti rūpimais fondo klausimais. S. Baras mielai atsakys į visų pasisakymus bei klausimus. Skambinkite laidos metu tiesioginiu telefonu 708-831-1031. Prieš skambindami, malonėkite pritildyti savo imtuvus. „ŽEMĖ L PRODUCTIONS" lauks skambučių šiandien fondo reikalais.

x **Lietuvių Operos** rengiamas metinis tradicinis balius bus lapkričio 11 d., Jaunimo centre. Operos choras atliks specialiai paruoštą programą, pritaikintą tokio baliaus nuotaikai. Chorui diriguoja Ričardas Sokas, Operos chormeisteris. Vietas prašome užsisakyti iš anksto pas valdybos vicepirm. Jurgį Vidžiūną, tel.: **312-767-5609**. Paskambinus, bus suteiktos visos kitos informacijos. Visas pelnas skiriamas Banaičio „Jūratės ir Kastyčio" operos pastatymui. Padėkime išlaikyti savo operą!

(sk.)

Advokatas Povilas Žumbakis, dviejų asmenų pristatytas žurnalisto premijai, iš premijos komisijos savo kandidatūrą atsiėmė.

„Moters savaitgalis" Pasaulio lietuvių centre, Lemonte spalio 28 ir 29 d. Paskaitininkės — savo srities žinovės, pasirinko labai įdomias ir aktualias paskaitas. Paskaitose bus keliami klausimai, reikalingi gilesnio žvilgsnio ir išmąstymo. Gyvename pasaulyje, kuriame labai greitai keičiasi ir pažiūros, ir įstatymai. Šiomis paskaitomis kviečiame susidomėti ne tik moteris, bet gerai būtų jas išgirsti ir vyrams. Kviečiame visą lietuvišką visuomenę. Išgirsime, kas vyko Kinijos Pasaulinėje moters konferencijoje. Pasiklausysime, kokias teises ir pareigas turi moteris įstatymų ribose. Sužinosime naujausius medicinos laimėjimus, kaip išlaikyti jaunystę ir amžiną grožį. Pažvelgsime į lietuvės moters kelią ir gyvenimą išeivijoje bei Lietuvoje. „Moters savaitgalį" rengia PLC renginių komitetas.

„Rudens simfonija" skambėjo tikrai šauniai! Taip galima pasakyti ir apie madų parodą, Pasaulio lietuvių centro renginių komiteto ruoštą praėjusį sekmadienį, spalio 15 d., centro didžiojoje salėje. Svečių, ypač viešnių, buvo pilna salė, modeliuotojos buvo grakščios, kupinos energijos, rūbai gražiai pritaikyti, įdomūs ir įvairūs, o patarnavimas svečiams — be priekaištų. Madų parodos ruošimo komiteto ir viso šio renginio koordinatorė Irena Kriaučeliūnienė bei jos visi talkininkai gali jausti pasitenkinimą gerai pavykusia sekmadienio popiete. Be abejo, apie ją netrukus skaitysime plačiau.

Kviečiame į linksmą dainos ir žodžio popietę. Dainininko Vytauto Kernagio koncertas spalio 22 d., 12 val. p.p., Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Nepamirškite, kad dainininką reikia bent vieną kartą išgirsti ir pamatyti pačiam, nes jis kiekvieną kartą vis ką nors naujo sukuria ir padovanoja savo žiūrovams. Koncertą rengia PLC renginių komitetas.

Pasikeitimas LŽS centro valdyboje. Lietuvių Žurnalistų sąjungos centro valdyba sekretoriaus pareigoms kooptavo žurn. Petrą Maželį. Centro valdyba dabar yra šios sudėties: Karolis Milkovaitis — pirmininkas, Ignas Medziukas — vicepirmininkas, Vytautas Šeštokas — vicepirmininkas visuomeniniams reikalams, Rūta Sakienė — iždininkė, Petras Maželis — sekretorius.

Gerda Česienė, Downers Grove, IL., „Drauge" nusipirko daug įvairių knygų. Jų šeimoje spauda yra sava viešnia, jie ją perka ir skaito, ne vieną kartą aplankydami ir mūsų lietuvišką knygyną. Nuoširdus ačiū.

x **Travel Centre, Ltd. praneša:** kelionė iš Čikagos į **Jamaiką — $699.95;** 7 dienos, viešbutis ant jūros kranto su kelione ir maistu. Skambinti: **Teresei Lesniauskienei, tel. 708-526-0773.**

(sk)

(x) **Kviečiame aplankyti foto menininko Antano Sutkaus parodą** „Pasaulio lietuvių portretai" Lietuvių Dailės muziejuje, Lemonte, IL spalio 20 d. iki lapkričio 5 d. Parodos atidarymas **spalio 20 d. 7:30 v.v., penktadienį.**

(sk)

PRISTATYTI KANDIDATAI ŽURNALISTO PREMIJAI

Lietuvių fondo skirtos 1995 m. žurnalisto premijos kandidatų pristatymas susilaukė didelio pasisekimo. Premijos skyrimo komisijai iki duotos datos pristatyti 13 kandidatų (pagal alfabetą):

Aurelija Balašaitienė, Danutė Bindokienė, Vilius Bražėnas, dr. Anicetas Bundonis, dr. Romualdas Kriaučiūnas, Ramunė Kubiliūtė, Karolis Milkovaitis, Jonas Pabendinskas, Algirdas Pužauskas, Irena Regienė, Vincas Šalčiūnas, Aldona Zailskaitė, Viktorija Zakarienė.

Nors bus tik vienas 1995 m. žurnalisto premijos laureatas, tačiau kiekvieno kandidato pristatymas premijai yra jo ar jos žurnalistinio darbo įvertinimas.

Lietuvių fondo $1,000 premijos įteikimas bus JAV LB Kultūros tarybos premijų šventėje š.m. lapkričio 5 dieną, sekmadienį, 3 val. p.p. Jaunimo centre, Čikagoje.

Premijos komisija

BALFo didysis rudens vajus mūsų kalbose, mintyse, darbuose. Jis lydi dienos kelyje, nakties sapnuose. „Ar išgyvensim šią žiemą", — rašo ir klausia laiškuose iš Lietuvos. Į BALFą kasdien suplaukia šimtai verkiančių laiškų. Rašo našlaitis, senelis, ligonis, buv. politinis kalinys, tremtinys. O taip norėtųsi pagyventi, pasidžiaugti išsvajota laisve! Nomenklatūrai mes esame tik trąša jų piniginėms, skaičiai jų valdose, statistikoje. Suminkštinkim savo širdis — prisiminkime Šv. Raštą ir aukokim visi, kas ką turim, kad ten žiema būtų šiltesnė, nepasigailėkime dolerio, kito BALFui, kad jie galėtų padėti nuskriaustiesiems. **V.K.**

Lina Viržintaitė ir **„Spindulio" tautinių šokių** grupės studentų ratelis dalyvaus „Jaunųjų talentų popietės" programoje šį sekmadienį, 3 val. p.p., Jaunimo centre, Čikagoje (5620 S. Claremont). Labai prašome visuomenę spalio 22 d. jungtis su mūsų jaunimu į Korp! Giedros ruošiamą popietę, kurios pajamos skiriamos padėti dienraščiui „Draugui" ilgai gyvuoti.

Beverly Shores Lietuvių klubo 40 metų minėjimas įvyks spalio 29 d., 1 val. p.p., SPP restorane. Prašome mūsų draugus dalyvauti minėjime ir prisiminti mus. Vietas užsisakyti, skambinant Juozui Noreikai 219-874-8011.

Kova su tuberkulioze yra Lithuanian Mercy Lift rengiamo pokylio „Sveikatos dovana" tikslas. Pokylis vyks lapkričio 4 d., 6 val. vakare, Cafe Brauer salėje, 2021 Stockton Drive (prie pat Lincoln zoologijos sodo). Svečių automobilius pastatys tarnautojai. Rezervacijos pas M. Nemickienę vakarais tel. 708-442-8297.

Dr. V. Dubinskas, Chicago, IL., siųsdamas „Draugo" prenumeratos mokestį, dar pridėjo 100 dol. Labai malonu gerb. daktarą turėti laikraščio rėmėjų tarpe, jausti jo pagalbą, kuri yra tikrai reikalinga. Esame dėkingi už dosnią auką.

x **Lietuvių Fondui** vajaus proga aukojo: $2,000 „X", $500 **dr. Paul C. Mileris, po $200 Kostas ir Elena Motušiai, Algirdas ir Aušra Sauliai, Bronius ir Vladė Siliūnai, $150 Vito ir Regina Val, po $100 Tomas ir Ramona Bardauskai, Alfonsas Šešplaukis. Nuoširdžiai dėkojame ir prašome siųsti aukas Lietuvių Fondui, 14911—127th St., Lemont, IL 60439.**

(sk)

Nacių ir sovietų lageriuose ir kalėjimuose buvusių politinių kalinių valdybos praplėstas posėdis, į kurį yra kviečiami visi, buvę politiniai kaliniai ir jų, gyvų ar mirusių, šeimos artimieji, bus penktadienį, spalio 20 d., 11 val. ryte, Jaunimo centre. Pedagoginio instituto patalpose.

„Sietuvos" skautininkių ir vyr. skaučių draugovės sueiga penktadienį, spalio 20 d., 7 val. vak. vyks Lietuvių centre, Lemonte. Visos narės, o taip pat draugovėn įsijungti norinčios skautininkės ir vyr. skautės kviečiamos dalyvauti.

Šv. Kazimiero lietuvių kapinių kapų sklypų savininkų dr-jos visuotinis metinis susirinkimas vyks sekmadienį, spalio 22 d., 2 val. p.p. Gage Parko Field House patalpose, 55 St. ir Western gatvių sankryžoje. Visi šių kapinių kapų sklypų savininkai ir visuomenė kviečiami dalyvauti. Bus aptariami svarbūs reikalai.

ALT SĄJUNGOS ČIKAGOS SKYRIUS AUGA IR VEIKIA

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, išeivijos lietuvių veikla, kaip ta aukštai iškilusi jūros banga, staiga lūžo, smuko, bet pasirodo neilgam: organizacinė veikla formuojasi, persiformuoja ir rodo dar gan stiprų ryžtą veikti. Pvz., Čikagos ALT sąjungos skyrius, galima tarti, beveik ir nepajuto bangos lūžio. Į skyrių įsijungė buvęs Cicero skyrius, įstojo keli nauji nariai ir šiuomet skyrius vysto pasigėrėtiną veiklą. Demokratiniu principu naujai sudaryta, skyriaus valdyba posėdžiauja, planuoja veiklą. Surengė sėkmingą gegužinę Lemonte, gavo gražaus pelno,kas padrąsino skyrių kultūrinei veiklai. Skyrius finansiškai remia savaitraštį „Dirvą", centro valdybos kultūrinę veiklą. Skyriaus valdyba rūpinasi ir savitarpio narių ryšiu, kartas nuo karto rengia susibūrimą prie kavos puodelio, kur laisvai aptariami skyriaus reikalai, centro organų veikla, siekiant koordinuoti sąjungos veiklą.

Rudeninis narių susirinkimas įvyko rugs. 28 d. „Seklyčioje". Skyriaus pirmininkė, Eleonora Valiukėnienė maloniu žodžiu pasveikino gausiai susirinkusius narius, pravedė mirusios narės Pajadienės prisiminimą, pakvietė sąjungos pirmininką dr. Leoną Kriaučeliūną tarti žodį. Jis peržvelgė užsienio — Lietuvos sąjungų santykį, veiklą. Pasisakė, kad lankėsi Lietuvoje, jau keletą kartų ir posėdžiavo su Lietuvos Tautinės sąjungos vadovybe, derino veiklą. Pirmininkas metė žvilgsnį ir į vietos veiklą, su giliu apgailestavimu pranešė, kad vienas Tautinės sąjungos skyrius Floridoje, ilgus dešimtmečius pasigėrėtinai veikęs, užsidarė, nepaisant turimų arti dvidešimt narių, niekas nesutiko kandidatuoti į skyriaus valdybą. Visi apgailestavo skyriaus uždarymą, reiškė pasipiktinimą Z. Butkaus „Kultūros baruose" (1995 m. nr. 8/9), šmeižikišku straipsniu, siūlė tylomis nepraeiti, atitinkamai reaguoti. Sąjungos reikalais kalbėjo: T. Blinstrubas, A. Juodvalkis, V. Mažeika, Z. Juškevičienė, St. Briedis ir kiti. T. Blinstrubas kvietė remti Lietuvos tautininkų veiklą, jų spaudą, užsisakyti Lietuvoje leidžiamas „Tautininkų žinias". St. Briedis, centro valdybos vicepirm. padarė pranešimą apie centro valdybos rengiamą Lietuvio mokytojo pagerbimą Lemonte,(jau įvykusį) spalio 8 d. Kvietė visus gausiai dalyvauti, o skyriaus valdybą — patalkinti. Skyriaus pirmininkė El. Valiukėnienė pasidžiaugė, kad į skyrių įsirašė keturi nauji nariai. Pasakė, kad skyrius savo iždo užspaudęs nelaiko, nėra šykštus, kur reikia — aukoja. Visi padėkojo, paplojo skyriui už dosnumą.

Poetė Eglė Juodvalkė paskaitė keletą eilėraščių, kaip tai: Al. Žukausko — „Laimė neturi daugiskaitos", Janinos Degutytės — „Rudens peizažas", Marcelijaus Martinaičio — „Jeigu akis man išplėš". Eglė paskaitė ir savos kūrybos pluoštelį. Jos eilėraščiai buvo iš naujai leidžiamo Eglės poezijos leidinio, kuris netrukus pasirodys spaudoje. Eglė buvo dalyvių šiltai sutikta ir gėlių puokšte apdovanota.

Susirinkimą kūrybingai ir sklandžiai pravedė skyriaus pirmininkė, El. Valiukėnienė. Dalyvavo arti penkiasdešimt narių. Visi skirstėsi, pakilia nuotaika namo.

Z. Juš.

Su Kongreso atstovu Richard Durbin ir jo žmona Loreta š.m. rugsėjo 15 d. turėjo progos susitikti lietuvių visuomenės veikėjai ir kiti suinteresuotieji, kad Durbin būtų išrinktas į JAV Senatą. Kairėje — Vida Jonušienė, viduryje — Richard ir Loreta Durbin, dešinėje — dr. Leonas Kriaučeliūnas.

Nuotr. **Indrės Tijūnėlienės**

IŠ ARTI IR TOLI

LIETUVIS KANDIDATUOJA Į MERUS

Į Euclid, OH, miesto mero vietą lapkričio 7 d. vyksiančiuose rinkimuose yra keturi kandidatai, vienas jų — lietuvis. Tai Jono ir a.a. Doros sūnus Edmundas Gudėnas. Euclid yra antras didumu Clevelando priemiestis, turintis apie 60,000 gyventojų.

Edmundas baigęs Šv. Kazimiero lituanistinę mokyklą Clevelande, John Carroll universitete ekonomiką ir turi Northwestern universiteto magistro laipsnį iš verslo vadybės. Prieš dvejus metus jis kandidatavo į JAV Kongresą, o jau šešerius metus yra Euclid miesto valdybos narių. Gudėnas vietinėje spaudoje dažnai minimas, kaip labai darbštus ir turintis ateities viziją kandidatas.

Euclide gyvenantys lietuviai turėtų jį remti ir lapkričio 7 d. už jį balsuoti.

I. J.

ATSISVEIKINOME SU RŪTA KLEVA VIDŽIŪNIENE

Spalio 10 d. buvusi Lietuvių Žurnalistų sąjungos centro valdybos pirmininkė Rūta Kleva Vidžiūnienė išvyko nuolatiniam apsigyvenimui į Lietuvą.

Spalio 4 d. keturi Lietuvių Žurnalistų sąjungos centro valdybos nariai ją aplankė jos namuose, Valencijoje, CA. Jai buvo įteikta puokštė gėlių ir palinkėta ne tik geros kelionės, bet ir gero įsikūrimo tėvynėje. Po trumpų vaišių LŽS centro valdybos pirm. K. Milkovaitis keliais žodžiais kreipėsi į ją, perdavė „Draugo" vyr. redaktorės Danutės Bindokienės linkėjimus ir įteikė tokio turinio įrėmintą padėkos raštą: „Mieloji Rūta Kleva! Norėdami bent šiuo kukliu mostu padėkoti ir įvertinti Jūsų nuopelnus išeivijos raštijai, prašome priimti žemiau pasirašiusiųjų LŽS centro valdybos ir visų sąjungos narių padėką. Jūsų daugiametė veikla ir pasiaukojimas palietė ne vien tik spausdintą žodį, bet visos išeivijos kultūrinį gyvenimą. Grįžtančiai į numylėtą tėvynę nuolatiniam apsigyvenimui, linkime geros sveikatos, daugelio kūrybingų metų ir Dievo palaimos visose Jūsų dienose". Raštą pasirašė LŽS centro valdybos nariai.

Lankytojų tarpe buvo ir žurn. Algirdas Gustaitis bei Genovaitė ir Vytautas Plukai.

Atsilankiusiems padėkojo namų šeimininkas Jonas Vidžiūnas.

Vrb.

MIRĖ PASIŽYMĖJĘS LIETUVIS

Benediktas Bernardas Survila mirė š.m. rugpjūčio 24 d., 8 val. vak., sulaukęs 84 metų amžiaus, Buenos Aires, Argentinoje. Gimęs Lietuvoje, Girkalnio valsčiuje, Raseinių apskrityje. Argentinon atvyko 1929 m., būdamas 19 m. amžiaus. Pasižymėjo kūrybos gabumais, pasiekdamas pirmaeilę vietą Argentinos madų srityje. Priklausė „Camore Argentina de la Mada" organizacijos valdybai, ilgus metus teisėjavo „Miss Argentina" gražuolių rinkimuose, daug kartų ruošė savo sukurtų rūbų madų parodas ne tik Argentinoje, bet New Yorke, Skandinavijoje, Šveicarijoje, Belgijoje, Italijoje, Olandijoje, Austrijoje ir kitur. Jo klientų tarpe buvo Argentinos prezidento, kanclerių, užsienio valstybių diplomatų žmonos. Pažymėtina, kad Argentinos gražuolių rinkimuose dvejus metus laimėjo lietuvaitės — Nelida Juknaitė ir Sabaliauskaitė. 1956 m. Argentinos valdiško 7 kanalo ciklas pradėtas Survilų madų paroda. B. Survilo sukurtos mados dažnai pasirodydavo svarbiuose žurnaluose, laikraščiuose, televizijoje.

1953 m. Benediktas Survila vedė Vladę Malėlaitę. Jis pasižymėjo ir lietuviška veikla. Buvo vienas Lietuvių centro kūrėjų ir centro garbės narys, Lietuvių senelių židinio iždininkas, Susivienijimo Lietuvių Argentinoje ilgametis narys ir visuomet lietuviškų reikalų rėmėjas.

Benedikto Survilo liūdi žmona Vladė, sūnus Hektoras, švogeris su žmona — Romas ir Agnė Malėlai, gyvenantys JAV, o Lietuvoje — plati Survilų-Jocių-Malėlų šeimyna. Velionis palaidotas Buenos Aires Chacarita kapinėse.

VARGONŲ KONCERTAS

Spalio 29 d. Baltimorės naujoje katedroje vargonų rečitalį atliks pasižymėjęs Lietuvos muzikas Virginijus Barkauskas. Koncerto pradžia 5 val. po pietų.

C.S.

GARY, IND

MOKSLO METŲ PRADŽIA

Spalio 1 d. Gary lituanistinės mokyklos mokiniai, išsirikiavę prie Lietuvos vėliavos, padėję savo dešinės rankas ant krūtinių, sugiedoję Lietuvos himną, pradėjo savo naujus — 37-tus mokslo metus. Pradėjo su pakilia nuotaika, nes šiais metais įstojo 16 naujų mokinių! Didelėm mokyklom tai smulkmena, bet mūsų mažai mokyklai tai didelis dalykas. Mūsų mokykla per savo 36 metus turėjo laimę turėti gerus mokytojus, net žymius pedagogus — gimnazijų direktorius: Stasį Rudį, Joną Kavaliūną, prof. dr. Janiną Reklaitienę bei visus kitus, bet su mokiniais — didėjo problema. Jų skaičius mažėjo ir mažėjo, bet atėjo su pagalba jauni tėvai ir motinos: Kęstutis Pocius, Jonas Stankūnas, Janė Valeikienė, Birutė Pečiulienė ir kiti. Jie, pasitarę su vedėja sesele Janina, sutvarkė, išdažė ir papuošė mokyklos klases, o Kęstutis Pocius pravedė gerą propagandą, užmezgė ryšius su kitomis jaunomis šeimomis ir to rezultatai pasirodė geri.

Šiais metais mokykloje dirbs šie mokytojai: seselė Janina Golubickytė, Janė Valeikienė ir Joana Radzevičiūtė. Seselė Janina, į šią mokyklą atvyksta savaitgaliais iš Čikagos jau 30 metų! Tai jos didelis pasiaukojimas ir idealizmas.

I.U.

Buvusiai Lietuvių žurnalistų sąjungos pirm. Rūtai Klevai Vidžiūnienei išvykstant į Lietuvą apsigyventi, jos išleisti susirinko dabartinė LŽ valdyba. Iš kairės: Ignas Medziukas, Rūta Sakienė, R. K. Vidžiūnienė, Karolis Milkovaitis — pirmininkas ir Petras Maželis.

Nuotr. **Algirdo Gustaičio**